جەر جۇزىنىڭ ەڭبەكشىلەرى بىرىگىڭدەر!

بەسىنشى جىل. بۇل سانى 5 تيىن.

ЕНБЕКШИ КАЗАК
Ежедневный орган ЦИК и Крайкома В. К. П. (б) Казреспублики.
Год издания пятый.
Адрес: Кзыл-Орда, редакция газеты „Еңбекши Казак“.

گازەت باعاسى:
ءبىر ايعا 1 سوم 45 تيىن
ەكى ايعا 2 سوم 80 تيىن
ءۇش ايعا 3 سوم 50 تيىن

جارناما باعاسى:
1 جولدىڭ پەتيت جولى 50 ت.
باسقا اۋلەتتەردە بولسا 65 ت.
سوڭعى بەتتەردە 35 ت.
جۇمىسشىلاردىڭ تابىستارىنا 100 ت.

قالىڭ كەدەيلەرگە كەمىستىك 25 — ءتۇرلى جۇمىس ىستەيتىن 10-ى مەن ۇيىندە ىستەيتىن ادامدارعا 10 پروسەنت ساتىلىپ الىنادى.

كەڭسەدە، بارلىق پوشتا ۆرنەلەرىندە، اگەنتتەردە «ەڭبەكشى قازاق» قا جازىلۋشىلار قابىل الىنادى.

قازاقستان ولكەلىك اتقارۋ كوميتەتى مەن ولكەلىك ۋ. ك. پ. (ب) كوميتەتىنىڭ گازەتى.
1921-نشى جىل توبابردىڭ 7-سىنەن شىعا باستادى.
باسقارما مەن كەڭسە ادرەسى: قىزىل وردا، بۇرىنعى پوشتا ۇيىندە.

جالپى وداقتىق كوممۋنيس (بولشەۆيك) پارتياسى.

ەڭبەكشى قازاق

كۇندە شىعادى.

№ 74 (511) — 1926 جىل، اپرەلدىڭ 6-ى، سەيسەنبى — № 74 (511)

يۋگو-سلاۆ ۇكىمەتى داعدارىستا تۇر

رۇمىندە جاڭا ۇكىمەت ورنادى.

يۋگو-سلاۆ ۇكىمەتى داعدارىستا

بەلگراد. قوربات قارا شارۋا پارتياسىنان بولعان مينيسترلەر باسشى رادىچ بولىپ ۇكىمەت سوستاۆىنان شىقتى. باشىچ باستاعان ۇكىمەت قابىنەسى ءۇش باستىعى كەتۋگە كونبەگەن. يۋگو-سلاۆ ۇكىمەتىنىڭ داعدارىسقا سوقتىعۋى، پاشيچ پەن رادىچ ارالارىنداعى جانجال نەگىزىندە بولعان. پاشيچ پەن رادىچتىڭ اراسىنداعى جانجال تۋۋىنا سەبەپ بولعان نارسە؛ رادىچ، اپرەلدىڭ باسىندا ماكەدونيانى ارالاپ شىققاندا سويلەگەن سوزىندە (پارلامەنت) سەيىمنىڭ شاقىرىلۋى تىلەگەن، ۇيتكەنى بۇل سەيىمدە قارسى پارتيالاردىڭ ادامدارى پاشيچتىڭ ۇلانى بارا الىپ دەگەن ماسەلەنى انىقتاۋ، ءبىزدىڭ مەن جاعالعان ساۋدا ءىستىمىن بەكىتەمىز دەگەن. پاشيچ، رادىچتىڭ ابتاسىن ۇرنىعايتى.

رۇمىن ۇكىمەتى ءۇش باستان قايتارىلماق.

بەلگراد. رۇمىن گازەتتەرىنىڭ قابارلاعان قارالارىنا، گازەتكە بەرىلگەن ۇكىمەتتى پارلامەنت تاراتاتىن كورىنەدى. ءۇش باستان شىعاتىن دەپتى پارلامەنت 1926 نشى جىلى مارتتىڭ 27 سايلاۋىندا تارالىپ.

رۇمىننىڭ جاڭا ۇكىمەتى

بەلگراد. رۇمىن ءىشىندىڭ جاڭا كەلگەن بولعان ۇكىمەت باسقا پارتيانىڭ سەناتىن تالاپ ەتىپ، ۇكىمەت باسقا ءتۇرلى بۇعان جاڭا ۇكىمەت جاسالدى. قالاي بولعاندا دا جاڭا ۇكىمەت گەنەرال اۆەرەسكۋ جالعاستىرىلعان. جاڭا ۇكىمەت اراسىنا بارلىق ۇيىمدار كىرگىزىلگەن. پاريجدەگى ۇكىمەت پارلامەنت سايلاۋى، ماي ايىنىڭ 25 ىندە شاقىرىلماق.

يۋگو-سلاۆيا ۇكىمەت داعدارىسى. يۋگو - سلاۆيا ۇكىمەت داعدارىسى بولعالى بۇرىنعى رادىچتىڭ پارتياسىنىڭ ءوز ىشىندە باسشىلارى مەن باسقا جىكتەرى ساياساتتى جاقتاۋمەن بولىپ، قوزعالىستاعى ساياساتتىڭ باسشى پىكىرىنشە سىرتقى ءىس ءبىر ءىس بار.

ماكەدونيا ىستەرى

ريم. يتاليا ساتسياليست پارتياسىنىڭ ماكسيماليستەرى ءبىر كەزدە جەردە كەلگەن ۋاقىتتا الداعى بولعان مەن اتاقتى كەمشىلىكتەرى مەن ماقساتتارى بار.

يتاليا — كوممۋنيس پارتياسىنداعى كەمشىلىكتەر كوميتەتى بۇل تۋرالى ماكسيماليس پارتياسى باسشىلارىنا باسقا ماسەلەلەرى مەن ماقساتتارى ءوز بەتى مەن ءۇش قابات بولىپ كەلگەن بولاتىن. اپرەلدىڭ 2 سىندە ماكسيماليستەر بۇل جولداعى قايتا باستاپ، كوممۋنيستەر ارالاسقان كەزدە كوپكە جاريالاپ جاتىر.

قارسى پارتيالارى قالا سايلاۋىندا اقار كىرىپ كەتتى.

قارسىن. كەڭەس ۇكىمەتىن كولەمى بويىنشا قىتاي ۇكىمەتى قارسىنىڭ قالالىق كەڭەسىن قايتادان قۇرىپ الماق. كەڭەس ورىس جاعىنان كوبەيەدى. اتار كىرگىزىلگەن، قىتاي سالۋدا كەرى مەن شەتەلدەرمەن ۋاقىتشا كەمىسەت جاسالماق.

جاپان كونسۋلى كونسۋلدىڭ ءىسىن شاقىرىپ وتىر. جاپاندار ۇشىن قالالىق كەڭەستىڭ شەشىمدەرىن جاپاندىقتار كىرىپ كەتۋى، بۇرىنعى جاعدايدان شارتتى قادالعا قايشى.

سادۋلداي جەبەرمەي وتىر

پاريج. سۇرياداعى سوعىس سوڭعى ءىس سۇرياعا كەلتىرىلگەن جاعدايلار. شەتەلدە جاڭا ءۇش ءىستى سۇريادا قاماۋ كومىرلى جاساۋعا قارارلادى دەپ ايتىپتى، سوندا جاتقان كوماندا. بۇلاردى قورعاۋعا فرانسيا كوممۋنيستەرى ساياسي پارلامەنتتىڭ بولساڭ، سۇرياعا باراتىن بەكىتى الماعان.

* *

لوندون. «تايمس» دەگەن اعىلشىن گازەتىنىڭ بەرگەن حابارىنا قاراعاندا بۇرىنعى كوممۋنيس جەردە دىنسىز بولىپ، ءبىراق اسكەرلەر شاقىرىلعان: «كەمالدىڭ شىندىعى باسشىلاردى كوتەرىپ الماق، بۇل ءتالاپ تۇرعان ءبىر ۋاقىتتا اسكەر كونسۋلدىقتارى جاعالاۋلاردىڭ باستىقتارى تۇتقىنعا الىنبايتىن» دەپتى.

جۇمىسسىزداردىڭ قىرادى.

بارشاۋ. كەشە شەكارادا كەلىپ جاتقان ءبىر نەشە مىڭ جۇمىسسىزدار مەملەكەت جاساعان بۇرىنعى بەرىلگەن جاردەمدى قايتادان بەرىلۋىن سۇراپ قالاعا بەلگىلى جەرگە كەلگەن. مەكەمە باستىقتارى قاراۋات جوق دەپ جاۋاپ قايىرعان. اشتا اشا الماي قايتىپ كەتپەيمىز دەگەن. سودان كەيىن مەكەمەدەگى قىزمەتكەرلەر قالا پوليتسياسىنا قابار بەرگەن. پوليتسيا كەلىپ جۇمىسسىزداردى قۋىپ جىبەرمەك بولعان. اشتان قارسىلاسقان، ابىلەمەندە بارىپ، ءبىر تالاي پوليتسيا ادامدارى جارالانىپ، قولىنداعى قۇرالىن ايىرعان. لازارەتتە جاتقان پوليتسيانىڭ باسى دا جارىلىپ قالعان.

باسى جارىلعان لازارەتتە جاتقان ادامدار ءۇستى جارىقتانعان، 4-ءۇشى ولگەن، 12 سى جارالانعان، ونىڭ ءۇشى ءولۋى كەرەك. پوليتسيا قۋىپ، كوپ ادامدى تۇتقىنعا العان.

كەشىكتىرە بەرمەك.

بەرلين. پارلامەنت ماكەلەستەرىنە قاراعاندا گەرمانيا وداقتان قانداي نەتيجەلەر بولارى كورىلەدى. ءۇي ەلىندەگى مەملەكەتتى جاقتا قولايلى ءىس. الداعى ءۇش اينا كەلىسسە ، وسى ۇكىمەت الىپ ءۇشىن پارتيانىڭ ۇكىمەتتىڭ بۇل جولى قارسى ۋەكىلەتى تاراتىپ جاتىر.

كەڭەس تەاترى ەلدەرىندە ءوز قايى.

بەرلين. «بولشەۆيك» ويناعان شىققان كەڭەس تەاترىنىڭ ويىنشىلارى ويناي الماعان بولعانىن بىلدىرەدى. ۇيتكەنى، بەرلين قالاسىنىڭ تەاترىنداعى ويىنشىلارى بۇلار ءۇي ارۋ بەرگەن تارتىبى.

ماقالالار كورسەتىلمەي.

پاريج. پاريج ۇكىمەتىنىڭ ماقالالارى كەڭەسىنىڭ باستاۋى. بۇل ماقالانى ەستىپ وتىرعان پاريج ۇكىمەتىنە بەرىلگەن ماقالالار ۇكىمەتى بولسا كەرەك. بۇلار جال الىپ ارتىسىندە شاقىرىلادى.

ستامبول قوزعالىسى

ستامبول. تۇرىك ۇكىمەتى، تۇرىكتىڭ تۇراعى ونىڭ قابار تاراتقان قاعازى «ۆاقىت» گازەتىنىڭ ءتىلى شىعۋى ستامبولدان قوزعالىپ بۇيرىق بەرىلدى.

مال شارۋاشىلىعىندا جۇمىس

قازاق شارۋاسىنىڭ ەڭ ءىرى بولعانى ازىرگى زاماندا مال بولعالى سوعىستان ۇكىمەتتىڭ بۇل جونىندە كوزدەگەن ماقساتى - قازاق ولكەسىن مال - تەرى - تەرەك، جۇن - جاباعى وندىرەتىن ولكە قىلىپ مال شارۋاسىن كوركەيتۋ. بۇل باعىتتىڭ دۇرىس ەكەندىگىندە داۋ جوق.

قازاقتىڭ مال شارۋاسىنىڭ الدىندا ءتۇرلى كەدەرگىلەر بار: جۇت، ءسۇت قاتاڭ، ءۇرىپ بەرۋ سەكىلدى باسقالار. مال شارۋاسىن كوركەيتۋ ءۇشىن وسى كەمشىلىكتەردى جويۋ كەرەك. ايتپەسە، مال شارۋاسى الدا باسپايدى. مالدى جۇتتان امان ساقتاۋ ءۇشىن قىستىق پىشەن قورى جاساۋ، سۋسىز جەردە قۇدىق قازدىرۋ، ءال ۇشىنە مال ازىعىن قارايتىن دارىگەرلەر شىعارۋ، سونىڭ ءبارى مال شارۋاسىن كوتەرۋگە قولايلى ءبىر مىنشى شارالار. بۇل شارالاردىڭ قاي قايسىسىندا ورىس ءالى كۇشىمەگەن جوق، ءبىراق سونىڭ ىشىندە ەكىنشىسى، تەمىز، بۇل كوڭىلگە دەيىن تۇسىندىرىلگەن كەلگەنى مال شارۋاسىن ساقتاۋ.

دۇرىستاپ مال شارۋاسىنا وسى مال دارىگەرلىگى ءىسىن بۇرىنعى مال شارۋاسىنا كەرەك قىلىپ وسى كۇنگە جالعاستىرىپ قاراعاندا، كوپ ءتىلىن ۇيرەتۋ. تىلىن ۇيرەتكەن مال دارىگەرلەرى، ولار مال تۇقىمى دەگەن بولىپ، جالپى جاقتان مال دارىگەرلىگىن ەكەنى بەلگىلى.

جاقىن ارادا قىزىل وردانىڭ ماسەلەسى اۋىلعا شىعىپ قايتقان مال دارىگەرى سەيىتالى ۇلى ءال ماسەلەدە تۇرلى دارىگەرلىكتىڭ كوبەيگەنىن ايتىپ:

«قاستىعى ماسەلە اۋىلدا ماعىنادا مىندەتى بار. وسىدان مال دارىگەرلىگىن سانى ءبىر جەرىندە بار، كوشپەلى ۋاقىتتا دارىگەر جوق، ءبىر دارىگەرىندە بولعان مالدا الا ءبىر دارىگەر. ەكىنشى جاقتا مال دارىگەرى جوق. ءبىر جەردە بولعان دارىگەر ءبىر كەزدە كورسەتىپ، جالپى جاقتان جاتتى. ءار جولى جۇمىس بولمايدى دا باسقا كەزدە شارۋاسىنا كورسەتۋ كەرەك. سول سياقتى مالدا ءىستى تۇرىپ قىزمەت ەتەتىن مال دارىگەرلەرىن كوبەيتۋ قاجەت. ايتپەسە «تيىپ - قاشتى» مال دارىگەرلىگى كەرەك ەمەس.

جاز جەتىپ قالدى. مالدىڭ جازعا قاراي كوشەتىن، ءبىر جەردە بولعان مالدىڭ - كەلەسى جىلى سول جەردە بۇرىنعى بەتتەرى قايتا ورالادى. مالدىڭ الدى بولعاندىقتان مال دارىگەرى اتى، «جايلاۋدى بولعان ساياحاتتى» شارۋالاردى مال بەرمەيدى. بۇل سەبەپتى قۇدىقتا سىناقتى. بۇل كۇندە مال شارۋاسى الدا باسپايدى. قازاقتىڭ مال شارۋاسىن كوتەرۋ قۇر «سوز» بولىپ قالماس ءۇشىن، ءالى دە اتاۋى.

سوندىقتان وسى باستان قارجى بولمايدى، باسقا جۇمىستا ارالاسقان قارجىدان الىپ بولسادا، قارجىنى كوبەيتۋ، جەتكىلىكتى قىزمەتكەرلەر دايىنداپ، ءال ارالىقتا تولىق «دارى-دارمەكپەن، ءال دارىگەرلەرمەن شارۋاشىلىق جاعىندا ءال مالدىڭ ءار جەردە ءبىر جولى جۇمىس، بولماعاندا باسقا كەزدە شارالاردى كەزەكپەن كورسەتۋ كەرەك. سول سەبەپتى ءال ۋاقىتتا تۇرىپ قىزمەت ەتەتىن مال دارىگەرلەرىن كوبەيتۋ قاجەت. ايتپەسە «تيىپ - قاشتى» مال دارىگەرلىگى كەرەك ەمەس.

بۇكىل وداقتىق پارتيا كوميتەتى جانىنداعى ورتالىق باقىلاۋ كوميسسياسىنىڭ تولىق جيىلىسى

ماسكەۋ. 3 IV اپرەلدىڭ 2-ى كۇنى بۇكىل وداقتىق كوممۋنيس پارتياسى ورتالىق باقىلاۋ كوميسسياسىنىڭ تولىق جيىلىسى اشىلدى. ورتالىق باقىلاۋ كوميسسياسى مەن جۇمىسكەر-كرەستيان ينسپەكسياسىنىڭ جۇمىسى تۋرالى كۇيبىشەۆ جولداس بايانداما جاسادى. كۇيبىشەۆ جولداس بىلاي دەدى: 14-نشى پارتيا سەزىنەن ورتالىق باقىلاۋ كوميسسياسى مەن جۇمىسكەر كرەستيان ينسپەكسياسىنىڭ سىنە 3 باعىت بەلگىلەدى: «بىرىنشى-ۇكىمەت مەكەمەلەرى ءال بولۋ جانە شارۋاشىلىق جۇمىستارىن جوندەۋ جولىندا سىناۋ، 2-نشى - ءامالكەت شارۋاشىلىعى جاڭا ءال بەلگىلى جولمەن ءامالى ماسەلەلەردى شەشۋدە پارتيا مەن ۇكىمەتكە جاردەم بەرۋ، 3-نشى سولاردىڭ ورىندالۋىن تەكسەرۋ، باقىلاۋ ۇكىمەت ورىندارىن ءامالى ولاردىڭ قىلىپ تۇزەتۋ ءۇشىن، سوزسىز ەڭبەكتى ءبىلىم جولى مەن ۇيرەنۋ كەرەك بولادى. سونداقتان وسى جولداعى جۇمىس ءبىزدىڭ تەگىزگى ساناتىمىز.

وسى كەزدە پارتيا جالپى جۇرتتى جاڭا ءومىردىڭ مۇشەلەرىن الدى مەن شارۋاعا ساقتىق ۇيرەتۋى، بارلىق شارۋاشىلىقتىڭ ءبىلىمىن ارتتىرۋعا شاقىرىپ وتىر. ونىڭ ءۇشىن جاڭا ۇيلەرىن ءبىر ونەركاسىپتىڭ ءال ۇكىمەت ورىندارىنىڭ قاجەتى بولعان ارتىق جۇمساۋعا كەرەك. قارا شارۋانىڭ جۇمىسكەر ۇكىمەتتەن ارتتىرىلعان جالعىز جول. ۇكىمەت ورىندارىنىڭ ءبىرى كەرەك ونەرلەرىنىڭ ارزان بولۋى. ونىڭ ءبارى شارۋا ۇنەمشىلىگىنىڭ مايدانىندا ءامالى ۇلكەن تۇرالى ۇنەمشىلىكتىڭ تەگىزگى شارتى جالپى شارۋانى جوندەۋ بولۋ كەرەك. جولداس ماقساتىن تۇرىس ۇنەمدەۋ ءۇشىن بۇل رەتتە الا ساقتىق كەرەك.

تەرگەۋ، تەكسەرۋ جەر-جەردەگى باقىلاۋ كوميسسيالارى مەن جۇمىسكەر-كرەستيان ينسپەكسياسىنىڭ ۇيلەرىنىڭ مىندەتى بولۋ كەرەك. ءبىر قاتار جولداستاردىڭ ۇكىمەت ورىندارىن جوندەۋ جۇمىسىنا شىنداعى وتە ءتيىستى بولار ەدى. ءبىر جاعىنان جولداستاردىڭ «ءبىر ءتۇرلى تەكسەرۋ-تەكسەرۋ جۇمىسىنا كوڭىلى تاجىريبەسى الا بەرۋلەرى كەرەك. ولاردىڭ جۇمىسىنىڭ پارتيا تەكسەرۋ ءامالكەت «جاڭا شارۋاشىلىقتى باسقارۋ ۇيرەنۋ جولى مەن پارتياعا جاردەم بەرۋ بولسىن. بۇل رەتتە ادەمى ۇيلەنگەن الىنعان كەسىلەر كەرەك.

ورتالىق باقىلاۋ كوميسسياسى مەن ءار جەردەگى باقىلاۋ كوميسسيالارىنىڭ پارتيا تۇرمىسىنا بۇل كوڭىلدەن ارتىق نازار سالۋلارىن كەرەك ەكەنىن پارتيا سەزىنىڭ قاۋلىسىندا ءبىرىنشى «تەكسەرۋ - تەكسەرۋ» كوڭىلىمەن تۇرەتىن ءبىراق قالانىڭ باسشىلىق ورىندارىنا پارتيا تەكسەرۋ جاعىندا شارۋاشىلىق ۇنەمشىلىكتىڭ ورىنىن جاريالاسا، ونىڭ شىنىندا باقىلاۋ كوميسسياسى مەن جۇمىسكەر كرەستيان ينسپەكسياسىنىڭ پارلامەنت ءبىز قاراردا كورسەتەمىز كەرەك. ءبىزدىڭ ۇلان كەڭەسى جۇمىستارىمىزدىڭ حالى دەپ بىلەمىز.

انگليادا كۇندەلىك قالاي بيلەيدى ەكەن

انگليادا كۇندەلىك ءىلىنە ماڭىنە كىرگىزدىم، تەمىر جول ساتىپ بەردىم، ءبىر-ءبىرى كاسىپ ورىندارىن تۇتىندىم، ءال جۇمىس قالالارىنا كىرگىزىپ كەلىمىن دەپ جەر جۇزىنە باقتالادى. سونىسى بولسا ما ەكەن؟

شىنىندا، انگليانىڭ كۇندەلىك ەلىن جارىلقادىم دەپ ونەركاسىپتىڭ ءبارى ونەرلى. كۇندەلىك ءالىنىڭ ۇلت ازاتتىعى كوكسەگەن قارسى ابىرويى دا ءالى جوق.

وسى كۇنى 2 ميليون ءالى بار. كولونيا قالاسىندا جەرگىلىكتى كۇندەلىك قالعاننىڭ ءالى باقشالارىندا ابى بوسقا، ۋاقىتشا تەاترلارعا كىرۋلەرى جوق. كۇندەلىك ءالى ارالاعان جاعىندا بار. ۋاقىتشا كوشىپ بەرۋ ءبىر ادام رەستورانعا كۇندەلىك كىرە المايدى.

انگليادا كەلە جاتقانداعى كۇندەلىكتەر جول بەرىپ تۇرۋعا مىندەتتى. ءبىر مەكەمەدە كۇندەلىك ۇلتتىق بولىپ، اۋرۋلى قىزمەتكەرى بولىپ وتىرۋعا جول جوق. قاي جەردە بولسىن انگليا ەلىنىڭ ۇستەمدىگىنە قول جۇمسالادى.

ءۇندىستان كەيىن كۇندەلىك قالالارىنىڭ ءبىرى كاسىپ يەسى بايلار دۇنيەدە كەڭدىگىندى پرولەتاريا. باتپ شىمىپ، فابريكادا ءتاپ ۇلتتىڭ نۇسقاسى دەپ كۇندەلىك كۇيىندىرى جاتتى قاليىندا جاتىر. كۇندەلىك انگليانىڭ قول اسىنا قاراعاندا سول جاعدايعا قاراي تالقىسى كوپ. كۇندەلىك ورتاسىن ءبىر ەلدىكتىڭ جاسىرىن ۇيىندا، ونىڭ جاعدايى ارقى بار. كۇندەلىك باستىقتىڭ قورعانىس ءوستىپ بولعانىن سوعىپ وتىر.

اعىلشىن قالاسىندا جاي جەبە بالىس جاساۋدان قالعان گەنەرال دايەر اتقارعان 500 كىسىنى ءولتىرتتى. ونىڭ ىشىندە ءالى باللادا ماسەلە جالانا كەلىپ، جالپى ۇلاستارداعى ساپ مەن جارىم. بۇل كۇندە كۇندەلىك ءالى قارالى كۇن. ساعاتىن ءال سوعىس ۋاقىتىندا. سونان كەيىن كۇندەلىكتىڭ جۇرتشىلىعى از ەمەس. بۇدان بۇرىن قالاسىندا 100 كىسىنى تەمىر جاندىكە سالىپ، ءبىر تۇنشىقتىرىپ ولتىردى. پەشاۋاردا قالاسىندا 80 كىسىنى بالتاسە بەكىگەن باۋىزداپ ءبىر قىردى.

1920 نشى 1926 نشى جىلدارعا دەيىن ءۇندىستاندا 224 ميليون قارا شارۋا بار، 8 ميليون پرولەتاريات بار. كۇندەلىك بايلارى ورتاشا ادامدارى قول جالداپ، ولاردا تەڭدىكتەرىنە قولدارىن جەتكىزبەيدى.

د. پ. ۋ.

جالپى ۋاقىتتىق كوممۋنيس پارتياسىنىڭ ورتالىق باقىلاۋ كومسيەسىنىڭ پلەنۋمى.

ماسكەۋ. 3|IV. اپرەلدىڭ 2-سى كۇنگى باقىلاۋ كومسيەسىنىڭ مەرتەگە كەڭكى ماجىلىستەرى قاباتى مەن كۇيبيشەب جولداستىڭ باياندامەسىن تالقىعا سالىپ ۇتتى. تالقىدا ەكى پىكىر كورىلدى: جۇمىسكەر قاراشارۋا ينسپەكسيەسىنىڭ جالپى جۇمىسىنىڭ جوسپارىندا شارۋاشىلدىق جانا جۇمىسىنىڭ دۇرىسى جۇرگىزىلۋ مەن بىرگە، باقىلاۋ قىزمەتىندە كۇشەيتىلىۋ. كۇيبيشەب جولداستىڭ قورىتىندى سوزىندە، 14-ىنشى پارتيا سيەزى جۇمىسكەر-قاراشارۋا ينسپەكسيەسى مەن ورتالىق باقىلاۋ كومسيەسىنىڭ جۇمىسى مەملەكەت مەكەمەلەرىن دۇرىس پايدالانۋ دەگەندى ەسكەرىپ، بۇل كۇننەن باستاپ شارۋا قورلىق ئارتىبىن ىسكە اسىرۋعا كىرىۋگە ئتيىستىز بۇل جۇمىس قالىقتا ئۇيىستىرىپ وتىرىپ ىستەلسە بارارىندا بارلىق دەگەندى ايتتى.

مينسك 1|IV-جەردىڭ كەڭەگىنەن، جۇمىسكەر كۇشىنىڭ ارتىقتىعىنان بەلارۋس كىرەستيەندەرى اراسىندا پەرەسەلەن قوزعالىسى كۇشتى. ولار ئسىبىر مەن قيىر شىعىسقا كوشىلەرىن جىبەرە باستادى. بەلارۋسياعا وداقتىق رەسپۋبليكە ۇكىمەتىنىڭ پەرەسەلەن ئجانا ونارلاۋ قورىنان بەرىلگەن 15 مىڭ كىسىلىك سىباعا، كىرەستيەندەر سۇراعان بولشەردىڭ 20 پۇرسەنتتەندەي عانا ەكەن.

قاركىب 1|IV. ۇزكىرايىنادا قانت ئوندىرىس ناۋقانى اياقتادى. بيىل بارلىعى 102 قانت زاۋىتى ىستەدى، بىلتىر بۇلار 91 اق ەدى. زاۋىتتار بارلىعى 46 ميليون 500 مىڭ پۇت شەكەر ىستەپ شىعاردى، بۇل ئتيىستى ولشەردەن 45- پۇرسەنت ارتىق. زاۋىتتىڭ ۇزىن ۇستەگەن باعاسى پۇت سايىن بىلتىرعىدان 84 تيىن ارزان.

تۇركىبەن رەسپۋبليكەسىندە مادەنيەت ورىندارى.

پولتاراتسك. تۇركىبەن رەسپۋبليكەسىندە ئبىرىنشى باسقىش مەكتەپ 313. ەكىنشى باسقىش مەكتەپ 3. 7 جىلدىق مەكتەپ 10، 9 جىلدىق مەكتەپ - 1. ساۋاتسىزدارىن جويىۋ ورنى 245. كەڭەس پارتيا مەكتەبى - 1. قىسقا ۋاقىتتى كورىس وقۋشىسىن شىعارىپ وتىراتۇندار - 2. كىتاپقانا - 31. وقۋ ۇيى - 1. كۇلۇپ - 40. بالالار باقشاسى - 20. بالالار ئۇيى - 43. تەقنيكۇم - 5. كاسىپشىلەر مەكتەبى - 1 پابريك - زاۋىت مەكتەبى - 5. كاسىپشىلەر كورسى - 7. رابفاك - 2. پالدە قنيكۇم - 1. جىل 1925 ىنشى جىلدىڭ 1 ىنشى دەكابرىنە دەيىن بولعان ەسەپ.

ماقتا ەگىسىنىڭ ناۋقانى.

بيىلعى ماقتا ەگىس ناۋقانىندا ماقتا ەگەتۇن ديقانداردا جاردەم، جەڭىلدىك بەرىلىپ ماقتا ەگىسىن كوبەيتىۋ شاراسى ىستەلمەك.

ماقتا ەگىۋ شارۋاسىنىڭ قامى.

ماقتا قىمباتتى ەگىس، ايدىمىنىڭ كيەتۇن ماتاسى ماقتادان ىستەلەدى. ماقتانى كوپ ولەرگەن ەل شارۋاسى كۇيلى، باي ەل بولماق. قازاقستاننىڭ ولك تۇستىق اۋدانداعى قارا قالپاق ۋەلايەسى ماقتا ەگىۋگە قولايلى. بۇرىن بۇل اۋداندا ماقتا شارۋاسى كۇشتى بولسادا، سوعىس جىلدارىندا كەمىپ قالعان. سونىقتان قازاقستان ۇكىمەتىنىڭ ئبىر ەكىنشى جۇمىسى-قازاقستاننىڭ ولك تۇستىق اۋداندارىندا ماقتا شارۋاسىن كۇشەيتىۋ بولاتۇن. بيىل كۇنى بۇرىن قام قىلىنىپ، ماقتا ەگىسىن كوبەيتىۋ شاراسىنا كىرىسىلدى. قازاقستاندا ماقتا ەگىۋ جالپى شارۋا بولماعاندىقتان، قازاقستاننىڭ ماقتا شارۋاسى وزبەكستاننىڭ ماقتا كەڭەسىندە قارايدى. وزبەكستاننىڭ ماقتا كامىتەتىنە قازاقستاننىڭ ادەيى قويعان وكىلى بار. قازاقستاندا تاعى بار ماسەلەلەردى ماقتا كامىتەتى قازاقستان ۇكىمەتى مەن اسىرەسە جەر-سۋ كومىسسارى مەن كەڭەسىپ شەشەدى.

جاقىن ارادا قازاقستاننىڭ جەر-سۋ كوميسسارى ولك تۇستىق گۇبەرنەلەرىندە ەگىۋ شارۋاسى كۇشەيتىۋ ئۇشىن وزبەكستاننىڭ ماقتا كامىتەتى مەن بىرىگىپ ئبىر سىپىرا شارالار بەلگىلەدى.

شارۋا ماماندارىنىڭ پىكىرلەرىن اسىۋ.

ماقتا شارۋاسى ونەرلى شارۋا، كوپ ئبىلىم-كوپ ەڭبەك ىسكەرلىك كەرەك قىلادى. باستاۋشى بەلگىلى ماماندار بولماسا، ماقتا شارۋاسى ئونىمدى بولا المايدى. سونىقتان الدى مەن ەل اراسىنا ماشينە-ايمەك تاراتىۋ ئۇشىن وزبەكستاننىڭ ماقتا كامىتەتىنىڭ ەل ىشىندە شىعاراتۇن ماشينەلەر تاراتىۋعا ولگىلى ەگىستەر ەگىۋگە، ماماندىق ماقتالى قالىڭ جەرىنەن شارۋا ماماندارىنىڭ پىكىرلەرى اشىلاتۇن بولدى، جەرىنە ولگىلى ەگىس ەگىلەتۇن جەرلەردىڭ ماقتا ەگىستەرىن شارۋا سالىمەنان تۇتقارىۋ شارالارى قارالدى.

ماقتا تۇقىمىن سىناۋ.

ماقتا الدە نەشە ئتۇرلى بولادى. بۇرىن ماقتا جوڭىدى ەگىلەگەن جەرگە قالدايى تۇقىمدى ماقتانىڭ قولايلى ەكەنىن ئبىلىۋ ۇلگەن جۇمىس. جەر

جاعدايىنا قولايسىز ماقتانى ەگۇدەن جەر جاعدايىنا قولايلى ماقتانى ەگىۋ ەل شارۋاشىنا وتە پايدالى. بۇرىن ماقتا ەگىسىن سىناۋتۇن 8 ورىن بار ەدى، بيىل ونىڭ ۇستىنە تاعى 5 ورىن اشىلادى. ماقتا ەگىستەرىن سىناۋ اۋداندىق شارۋا ماماندارىنا مىندەت ەتىلەدى. بۇل جۇمىسقا ادەي جەڭىل-دىكتى قارجى بەرىلەدى. ماقتا ەگىستەرىن ئتۇر-تۇرىنەن ەگىپ سىناۋ ئۇشىن تۇركىستاننىڭ ماقتا كىرىۋتى ستانساسىنان ئتۇر-تۇرىنەن تاز پىسەتۇن ماقتا ەگىستەرىنىڭ تۇقىمدارى الىنباق.

ەگىسكە زيانتى جاندىكتەردى قىرىۋ.

ماقتا ەگىسىنىڭ جاۋى كوپ، جاۋىدا كوپ: ول جاۋى-شەگىرتكە. ماقتا ئونىمدى بولىۋى ئۇشىن، ونى الدى مەن شەگىرتكە سياقتى زيانتى جاندىكتەردەن قورعاۋ كەرەك. بيىل قازاقستاننىڭ جەر-سۋ كومىسسارىنىڭ زيانتى جاندىكتەردى قىراتۇن مەكەمەسى ماقتا ەگىسكە زيانتى جاندىكتەردى قىرىۋ جۇمىسىن ادەيى بولەك جۇرگىزە المايدى. سونىقتان بۇل جۇمىستى، ونى مەن قاتار ماقتا كامىتەتىنىڭ بۇل جۇمىسقا شىعارعان قارجىسىن وزبەكستاننىڭ زيانتى جاندىكتەردى قىراتۇن مەكەمەسىنە تاپسىرۋعا قارار قىلىندى. قازاقستاننىڭ جەر-سۋ كومىسسارىنىڭ ناقتا قازاقستان اۋداندارىندا ھىم زيانتى جاندىكتەردى قىرىۋ جۇمىسى مەن وزىنى تانىستىرىپ تۇرماق. جۇمىسى اياقتالعاننان كەيىن ول ئتۇرالى ەسەپ الماق.

ماقتا ەگىسىنە زيانتى جاندىكتەردى قىرىۋ جۇمىسى شەگىرتكە بولسا، قازاقستاننىڭ جەر-سۋ كومىسسارىنىڭ شەگىرتكەنى قىرىۋ جاندى كۇرەسپەن جاپ-جاقىن تاپسىرادى. ماقتا كومىسسارى ئبىراق بۇل جۇمىسقا ورتالىقتان بەرىلگەن قارجى جەتكىلىكسىز بولادى دەپ ئويلانعاندىقتان قازاقستاننىڭ جەر-سۋ كومىسسارىنىڭ قارا قالپاق وبلىسىنداعى ماقتا كامىتەتىنەن سۇراماق بولدى.

ۇنى مەن قاتار قازاقستاننىڭ جەر-سۋ كومىسسارى كەلەسى جىلدان ارى قاراي قازاقستاننىڭ ماقتالى اۋداندارىندا شارۋا ماماندارى بولۋ-كەنتەرىن اشىۋعا شارالار قاراستىرۋ قازاقستاننىڭ تولىعى مەن قازاقستاننىڭ جەر-سۋ كومىسسارىنىڭ ىقتيارى بولۋ جۇمىسىن تولىعى مەن قازاقستاننىڭ جەر-سۋ كومىسسارىنىڭ اتقارۋىن ئتيىس تابدى.

تازار ئباسى تۇرالى قالىق كومسارلارى كەڭەسىنىڭ قاۋلىسى.

قازاقستاننىڭ قالىق كومسارلارى كەڭەسىنىڭ جاقىن ارادا بولعان ماجىلىسىندە، قازاقستاننىڭ ىشكى ساۋدا كومىسسارىنىڭ تازار ئباسىن بەلگىلەۋ ئتۇرالى باياندامەسى تىڭدالدى.

باياندامادا قارالعاندا تازارعا تۇراقتى باس، ۋستىمە شەمەن بولۋشىرىن بەلگىلەۋ جونىندە قازاقستاننىڭ ىشكى ساۋدا كومىسسارى ادەيۋ ئىس ىستەگەن ئبىراق ئتيىستى مەكەمەلەر بەلگىلەگەن، بولشەردىڭ تازارعا قويىلىپ باسى بەلگىلەنگەن جوق. سونىقتان تازارلىقى تۇراقتى ئباسىن بەلگىلەۋدى قاراپ، ىستەۋ ئۇشىن كەڭەس قويىپ، ونىڭ باسى سياقتى مەكەمەلەر الدى ئبىراق ... بەلگىلەۋ ئتيىستى، بۇل جاعىنان قاراعاندا تازار ئباسى بەلگىلەنبەي وتىر. تازار ئباسى ئتۇرالى قالىق كومسارلارى كەڭەسىنىڭ قاۋلىسى: تازار ئباسىن بەلگىلەۋ، بۇل ئىستى ىشكى ساۋدا كومىسسارى ئتيىستى ... كەيىنگى جىلدارىندا ... ئبىراق تازارلار ئباسى الىنباي ...

ۇنى مەن قاتار قازاقستاننىڭ جەر-سۋ كەمەسەرلىگى ... ئباسى تۇرالى ... ئبىراق ... بەلگىلەنگەن ...

قويىلعان تۇراقتى باستاڭ جەر-جەردە ورىندالۋىن جاقسى باقىلاماعان.

باياندامانى تىڭداعاننان كەيىن قازاقستاننىڭ قالىق كومسارلارىنىڭ كەڭەسى مىنادايى قاۋلى شىعاردى:

1. قازاقستاننىڭ ىشكى ساۋدا كومىسسارى ئۇنان تۇلاي ماڭىزدى قولداناتۇن ئتۇر - تۇرىنەن نەمۇرىم كوپىرەك تازارعا بولشەك ئباسى بەلگىلەۋگە، سول سياقتى، تازارعا قويىلعان تۇراقتى باستاردى، ۋستىمە ئباستى تارتىبىمەن كە قۇنت قىلسىن.

2. گۇبەرنەلىك كەڭەس كامىتەتتەرى تازارعا ئباس بەلگىلەۋ، ۋستىمە ئباس قويۋ جونىندە گۇبەرنەلىك ىشكى ساۋدا بولىمدەرىنىڭ جۇمىسىنا اسا نازار سالىپ، بەلگىلەنگەن تۇراقتى باستاردى قايتا قاراۋدى جىلدامداتسىن، مۇنى مەن قاتار ولاردىڭ ئتيىستى ورىندارعا بەكىتىلۋىن توقتاتپاسىن.

3. گۇبەرنەلىك كەڭەس كامىتەتتەرى مەلەسە مەكەمەلەرىنىڭ تۇراقتى باستەردىڭ، ساۋدا شارتتارىنىڭ ورىندالۋىن باقىلاۋىنا شارالار ىستەسىن.

4. ىشكى ساۋدا مەكەمەلەرى ناۋاردىڭ ئباسىن ارزانداتۇ ئۇشىن ۋستىمە شىعىندارىن ازايتۇعا كۇش سالسىن.

5. قازاقستاننىڭ ىشكى ساۋدا كومسسارى تاۋاردىڭ بەلگىلەگەن ئباسى مەن ساتىلۋىن باقىلاۋدى كۇشەيتسىن، باقىلاۋدىڭ پايداسىن ەلگە ئتۇسىندىرىپ قادىرىن ارتتىرسىن. باقىلاۋدىڭ پايداسىن تۇسىنگەن كوپشىلىك تاۋاردىڭ بەلگىلەگەن ئباسى مەن ساتىلۋىن ئوزى باقىلامادايى بولۋىنا تىرىسسىن

6. قىستاقتارعا ۋلىلارعا تازارعا ئتۇسىمە شەمەن سالىناتۇنى، ونىڭ قالاي ىسكە اسىرىلاتۇنى زەرتتەلسىن. بۇل تۇرالى جەر-جەردە بولىستىق كەڭەس كامىتەتتەرى مەن اۋىل كەڭەستەرىنىڭ قىزمەتكەرلەرىنە تولىق تۇسىنىك بەرىلسىن.

گۇبەرنە ئحابارلارى

قوستاناي.

●● قوستاناي ۋكىروگىنىڭ بايلەمى-قوستاناي ۋكىروگىندە كوزگە كورىنەرلىك جاقان بايلىق از ەمەس. جۇۋىردا قايىندى بولىسىندا اتىرەكە سۇۋىنىڭ جاعاسىندا كۇكىرت، تاس كومىر كەنى تابىلعان، وسى كۇنى ازىرلىك ئىسى جۇرگىزىلىپ جاتىر؛ جاز شىعا كەندەر ىستەلە باستايدى.

اقمولا.

●● -گۇبەرنەلىك ئدارى - دارمەك ساۋداسى قولىندا تۇسكەن نارسەلەرگە ئتيىستى باعا بەلگىلەمەيدى، كەز كەلگەن باعا مەن ساتا بەرەدى ەكەن. كەي ئبىر نارسەلەرگە 60 كەي ئبىرۋلەرىنە 167 پۇرسەنت قوسىپ ساتقان جەرلەرىدە بولعان. ونداي نارسەلەردى ارزانداتىپ بەلگىلى ئبىر باعا مەن ساتىلسىن دەپ گۇبەرنەلىك ئدارى - دارمەك ساۋداسىنا بۇيىرىلدى.

●● تۇز كەنى بار. كوكشە تاۋ ۋيەزىنەگى باروۆسكي كولىنەن 20 مىڭ پۇت شاماسىندا تۇز بارلىعى بىلىنگەن. سول كول قالاي دا پايداعا اسپاي كەلگەن، گۇبەرنەلىك ئدارى-دارمەك ساۋداسى سول كولدەن ئوز كۇشى مەن پايدالانباق بولادى.

سىرداريا.

●● شىمكەنت قالالىق كەڭەسى - قالالىق كەڭەس بىرىنجى تۇمسىنە 11 كىسى سايلانعان. ونىڭ ىشىندە گۇبەرنەلىك اتقارۋ كامىتەتىنىڭ ئتور اعاسى دا بار. قالالىق كەڭەس تۇبىندا 153 كەسى ئوتتى.

گازەت - كوبىكە ورتاق.

قازاقستاننىڭ قاي گۇبەرنەسىن السا دا، وسى كۇنى قازاق تىلىندە ئبىر-بىرىنەن گازەت شىعىپ تۇر؛ كەيشەلىكتەرى جىل، اي ساعىن وقۋعا ... كەلەدى. گازەتتەرىمىزدىڭ ەل ىشىنەن باتپاعان جامان ەمەس، ەل تۇرمىسى جاقسى ئسوز-ورتالىپ كەلەدى ئبىراق گازەتكە ماقالانىڭ بەرىتۇنىدە گازەتتىڭ ماڭگە بەرىتۇنىدە كەم، وسى سارىنمەن تۇرە بەرگەندە كەمشىلىكتەرى وكىلادىق بەن تۇزەلمەيدى. گازەتتىڭ ەلگە بەرىتۇنى ولايماي قالدى شارۋاعا گازەتتىڭ تاراۋى دا كوبەيەدى.

گازەت كوپ تارالماسا اۋىلى ئوزى كۇشەيە المايدى، ەكىنشى قالىڭ بەلگە كەرەگىن وتەي المايدى. سونىقتان گازەتتىڭ قارجى جاعىنان كۇشەيىۋى مەن ماڭىز جاعىنان وكىلدىگى ئبىرى - ەكىن ئبىرى بايلاۋلى نارسە.

ولاي بولاندا گازەتتەرىمىز الدى مەن قارجى جاعىن كۇشەيتىۋى كەرەك بولادى. ەگەر وسى ئىستى ئوز بەتى مەن ورىنداي الاتۇن بولسا، ونى كىمنەن سۇراماي اق الىپ قاشان وكىلىپ كەتكەن بولار ەدى. ئبىراق بۇل ئوز قولىنان كەلەتۇن نارسە ەمەس. ئتيىستى جاردەم كەرەك.

ەندىگى ۋاقىتتا ونداي جاردەم شەتاتۇن ورىندار كوپ اق.

گازەت ئبىر ەكىنشى ارالىۋدايى جۇمىس ەمەس. جۇمىستىڭ قاي تاراۋىندا قىزمەت قىلاتۇن تورال ولاي بولسا، گازەتتىڭ جوبىن تۇۋدە باسىلىپ وتىراتۇن ورىندارعا تىلەۋلەسى بولىۋى، ۋكىمەت مەكەمەلەرى تەكىس ات سالىسۋلارى كەرەك. ولاردىڭ كومىرەدى، ماكەرىن كوتەرىۋگە بولادى.

الى، گازەت قارجىدان بوگىسىزدەيىن. ولار ئوزى قانداي بولىۋ كەرەك، سول تۇرالىدا ايتىپ وتەلىك.

گۇبەرنەدەگى گازەتتەرىمىز سوزىمىز شارۋالىگى، سولارعا تۇسىنىكتى بولىۋى كەرەك.

ئبىراق، وسى كۇنگى سياقتى، ەلدەگى شارۋا تۇرمىسى جارىلىپ تۇرعانا ماندا، شارۋا گازەتى بولمايدى. گۇبەرنە گازەتتەرىمىزدىڭ ماڭى كەڭشىلىگى شارۋاعا ىس نارسە بەرەمە. تۇندەگى شارۋاشىلىق ماسەلەلەرى، كەڭەس جۇرتىلىمى، مەن ساۋلىق ساقتاۋ ئجانا سول سياقتى تولىپ جاتقان ماسەلەلەر جايىندا شارۋالارعا تولىق تۇسىنىك بەرمەيدى. شارۋا گازەتتى قولىنا الىپ وقىپ قالاندا، ۋزدەرىنىڭ جازعاندان باسقانى تاپپايدى، «گازەتتىڭ بەرگەنى قايدا؟» دەپ شارۋا ويلايدى.

قارجىنىڭ جوقتىعىنان گازەت ۋزىنە ادام ۋستاۋعا شاماسى جوق. شىندىعىندا گازەتتىڭ ماگىزدى بولىۋى جالعىز باسقارعا قىزمەتكەرلەرىنە بايلاۋلى ەمەس. ساۋاتتى اشىلعان ئار ئبىر ازامات ئتىلشى بولىپ گازەت بەن ستەسى بولىۋى كەرەك. ئجانا جومارتى ورتا دارالى مەكتەپتەردە وقىپ جۇرگەن ۋستىدەلەر بار، سولاردىڭ ئوز قاپىسەن بولسادا گازەتكە تاراتۇعا تىرىسۋى كەرەك. ونان كەيىن گۇبەرنەلىك كومىتەتتەر، قالام الى بىرۋ. دەگەن ادام جوق. ۋدان بولاي قالام الى بەر لىۋ ئجۇن. ۋيتكەنى ئبىلىم قىراۋلىنان جازىلاتۇن ۋزدىرگى از ۋاقىت ەمەيدى، ەكەتنى باعالاپ ادەتتەنىۋ كەرەك.

قاراپتۇن ەل شىندە دارىگەرلىك ورىندار جوق. ئبىر زاماندا دارىگەرلىك بولارلىق دەپ كۇنە بەرەدى، اۋرۋعا قارسى قولدان كەلگەن اماللارى وسى باستان ىستەي بەرىۋ كەرەك. بۇل امالدىڭ ەڭ مەنىمى-باسى بالگەرلىك بەزدىرىۋ. اۋرۋدىڭ شىن مەن ايتىۋ. قىسقاشى مەن ساۋلىق ساقتاسىن بەرىۋ، اۋرۋدىڭ ەندى كوبەيمەۋدە الدىن الا شارا قولدانىۋ.

ەل ئىشىندە وسى كۇنگى شارتىنا قاراعاندا بۇل تاربيەنى دە گازەت بەرەالادى. ەلدە شەدەگى ساۋلىق ساقتاۋ بولىمدەرىنە گازەتتى پايداسىنا جاراتا ئبىلىۋى كەرەك. بۇلدا قارجى بەرىمەن.

كاپەراتسيەنىڭ ئبىرى ەلدەگى ەلدى وزىنە تارتىۋ بولسا، ونى دا گازەت ورىنداي الادى. كاپەراتسيەلەر ماڭىنى قورىقان گازەتكە ئتۇسى بەرىۋى كەرەك.

ەگەر كوپ ورىندارعا ۋ كەت كەرەك بولسا، ۋكىمەتتەۋگە جيىن - جەبىپ ۋ كەت ايتىۋشىلارعاندا گازەت اسا قۇرالىم شەرتتەر. بىزدە شەشەر ۋكىمەتتەر از. ەلگە شىعىۋشىلاردىڭ الدىندە بەرىۋى بولماسا، ئبارى دەرلىك سويلەگەن ئسوزىن ۋسىدە قىلا بەرەدى. ەل ۋقىعان سولك جەسىندە از بولادى، ولاي بولسا ەلگە بارىپ ۋكىمەت كەلەر دەپ كىسى شىعارعانشا، ونان كەتەتۇن اقشانى گازەتكە جۇمساۋ كەرەك. گازەتكە پايدالى بار، ورىندار تولىپ جاتىر. جومارتتا ئادىپ وتكەنەدەرىمىزدىڭ ئتىسى گازەتكە ئتيى پايلانىۋلى. ەگەر وسىلار كومەك بەرىپ وتىرسا گازەتتى قارجى جاعىنان قامسىز دامىتىرىپ بولادى.

قارجى جاعىنان قامسىزدانىپ سولاي، ونان قاشا ئسىي جۇكتەمەلەدە شارۋاشىلىقتى بەلگە سۇيەنىپ جۇرگىزىپ ئوندىرىس بولاتۇن، ەتىمدى ئبىلىم بولىپ، دۇنيە ئشىندە قۇرعاقشىلىقتان ساقتادى، مال اسىرلۋدى وسى كۇنى قازاق شارۋاسىنا كەم تۇسىنىتىرىلەدى؟ - گازەت، ەل ىشىندە اگرونوم جوق، تاجىريبەي ستانسالارى دا جوق، ولاي بولسا قازاق شارۋاسىن ئالگىرى باستىرىۋعا باسشىلىق ەتىپ گازەتتەن باسقا ەش كەم جوق.

ئبىزدىڭ جەر-سۋ مەكەمەلەرىمىز وسىنى ەسكەرىپ، گازەت ارقىلى ەلدى جاڭالىققا ۇيرەتىۋلەرى كەرەك. گازەتتىڭ ... كوپ تاراۋىنا بۇلاردا كومەك كورسەتىپ ئسەنە جاعاردا گازەتكە قارجى بولسىن.

ەل ئىشى تولعان اۋرىۋ ئبىرىن

جۇبان ۋلى ق.

(318.311) 4/3

چەبىرگەن ۋتتىقتاۋىندا بىلاي دەيدى:

«كەرەكۇنىڭ 6-ىنشى ۋيەزدىك كەڭەستەر سيەزى سىز ارقىلى ورتالىق پارتيا كامىتەتىنە سالەم جىبەرەدى. سيەزدىڭ تاپسىرعان جۇمىستارىن ورىنداۋدا 14-ىنشى پارتيا سيەزىنىڭ ۋيلارىنا سۇيەنەدى. ەڭبەكشىلەردى سوتسياليزمگە باستاۋدا لەنين جولىمەن جۇرەتۇن كوممۋنيس پارتياسىنا كەرەكۇ ۋيەزىنىڭ ەڭبەكشىلەرى قاشان بولسادا دايىن.

جاساسىن، ەڭبەكشىلەر كوسەمى كوممۋنيس پارتياسى!

جاساسىن، ورتالىق پارتيا كامىتەتى، ونىڭ باس قاتشىسى ستالين!»

وسى ماتىندە قازاقستان ايماقتىق پارتيا كامىتەتىنە، سەمەيدىڭ گۇبەرنەلىك پارتيا كامىتەتىنە قۇتتىقتاۋ تەلەگراممالارى جىبەرىلدى.

كەرەكۇ ۋيەزىنىڭ ۋيەزدىك كەڭەستەر سيەزىنىڭ قۇتتىقتاۋلارى.

كەرەكۇدىڭ 6 ىنشى ۋيەزدىك كەڭەستەر سيەزى ماسكەۋگە كالينين اتىنا، قىزىل ورداعا ەڭبەكشى ۋلى اتىنا، سەمەيگە گۇبەرنەلىك اتقارۋ كامىتەتىنە جىبەرگەن قۇتتىقتاۋ تەلەگرامىندا بىلاي دەيدى:

«كەرەكۇنىڭ كەڭەستەر سيەزى شىن سالەمىن جولداپ، ۋستىنە جۇكتەلگەن مىندەتتەرىن تۇگەل ورىنداۋعا ئسوز بەرەدى».

ماسكەۋ ستالين جولداسقا

قازاعستان كامسامولدارىنىڭ تورمىسى.

تەكسەرىۋ كەرەك.

وتكەن مارت ايىنىڭ ىشىندە قازاقستان كامسامولدارىنىڭ 4 ىنشى كانپەرەنسىسى، بۇكىل وداقتىق كامسامولداردىڭ 7 ىنشى سەبەزى بولىپ ءوتتى. بۇل سەبەز، كانپەرەنسەلەر جاڭا "داۋىردە - "ءىس" ونەر-ءبىلىم، شارۋاشىلىق داۋىرىندە بولدى. كوپ ءىس ىستەدى كامسامولدار تارىيحىندا ۋاقىتتى ساعى. سەبەز، كانپەرەنسە بولىپ ورىن الادى دەيمىز. جاڭا كەلەسى جىلعا شەيىن كامسامولداردىڭ جۇمىستارى سول سەبەزدەردىڭ سالعان جولى، كورسەتكەن ءنۇسقاسى مەن جۇرمەكشى.

سوندىقتان كامسامولدار بۇل سەبەزدەردىڭ ىستەگەن ىستەرىن، كورسەتكەن جولدارىن، تاستاعان ۇراندارىن تەگىس تەكسەرىپ، تۇسىنىۋ كەرەك. ونىڭ ءۇشىن گۇبەرنەلىك، ۋەيەزدىك كامىيتەتتەر جالپى مەجىلىستەردە باياندامالار جاساپ، باياندامالار جاساتتىرۋ كەرەك. سەبەز كانپەرەنسەلەردىڭ، بۇلەتتەندەرىن جاڭا باسىلعان ماتەرىيالدارىن، ول تۇزۋلى شىققان كىتاپتاردى الدىرىپ تاراتتىرۋى كەرەك. گۇبەرنەلىك، ۋەيەزدىك كامىيتەتتەردىڭ الماتەرىيالدار بويىنشا بولىستىق، قالالىق ۇيالار ۇكىمەت ناسىيقات ۇيرمەلەرى تەكسەرىۋلەرى كەرەك. سەبەزدەردىڭ شىعارعان قاۋلىلارىن، تاستاعان ۇراندارىن تەرەڭ ۇعىنىپ، ءىس جۇزىنە ورىنداۋ قىيىن. كامسامولدار سەبەزدىڭ قاۋلى، ۇراندارىن، ىستەگەن ىستەرىن تەكسەرىپ، تۇسىنگەندە، ءىس جۇزىندە ورىندايدى.

قويشىباي.

●● سەمەي. قارقارالى ۋەيەزى دەگەلەڭ-مىس پەن زاۋىتىنداعى 15 نومىرلى ۇيادا 30 داي كامسامول مۇشەلەرى بار. ۋەيەزدە جاستاردىڭ كوبى ساۋاتسىز، 25-جىلعا قاراعاندا ۋەيەزدە ازشىلاردىڭ سانى ەكى ەسە ءوستى. "ەڭبەك" "سايامىي اعارتۋ جۇمىسى مۇلدەم تۇيىقتاپ جوق. ۋەيەزگە ماسەلەدەي ءبىلىمى بار، سايامىي ساۋاتى اشىلعان جاس قىزمەتكەرلەر جوق. ۋەيەزدىك كامىيتەت بەن قاتىناسىمىز ناشار. ءبىرىنشى جەرى قاشىق 300 شاقىرىم. ەكىنشى ۋەيەزدىك كامىيتەت الاقى ۇستاۋشى جىبەرمەيدى.

رزا اسىمەت ۇلى.

●● سەمەي وسكەمەن ۋەيەزى ريددەر زاۋىتىندا 300 قازاق جۇمىسكەرى بار. بۇلاردىڭ 60 شاماسى كامسامول. بۇل كامسامولداردى ءوز الدىنا بولەك ۇيا بولىپ ورىس ۇيالارىنا قوسىپ جىبەردى. قازاق كامسامولدارىنىڭ ءبىرى دە ورىسشا بىلمەيدى. قازاق جاستارىن بولۋ تۇزۋلى تالاپ سۇراعان ەدىك. ۇلت باسقارماسى بولەك بولماسىن دەپ ورىس جولداستار باستىرمايدى. بۇل كۇيى-مەن تۇرسا قازاق كامسامولدارى تۇك بىلمەي ساۋاتسىز جولدا قالاتىن ءتۇرى بار. زاۋىتتاعى قازاق جاستارىن جەكە ۇيا قىپ، بەلسەندى جاستاردان ۇيىستىرۋشى جىبەرسە، جاقسى بولار ەدى.

تۋعان ولكەلىك جاستار كامىيتەتى ايىرقشا نازار سالار دەپ سەنەمىز.

ريددەر كامسامولى.

●● اقتوبە، تورعاي ۋەيەزىنىڭ ەل كامسامولدارى، ەلدەگى پىيەنەر ارا-سىنداعى جۇمىس وتە ناشار. بۇعان سەبەپ ەلدىڭ كوبىنىڭ كوشپەلىلىگى. ەل جاستارىنىڭ قات تانىماۋشىلىعى، جوبالى مەكتەپ جوق، ساۋاتسىز جاستار كامسامولداردىڭ ماقسۇتىن تۇگەل ۇقپايدى. سوندىقتان بەلسەندىلەر جەتىسپەيدى، جۇمىس دا ەلۋسىز. پىيەنەرلەردىڭ ىشىندە سانالىسى كوپ باستىعى بولسا، سول توپ باستىقتارىنىڭ وزدەرى پىيەنەرلەردىڭ مىندەتتەرى تۇزۋلى تۇك بىلمەيدى. ق. ە.

●● سىردارىيا. شىمكەنت قالاسىنداعى پەدتەحنىيكۇم جانىنداعى اشىلعان جاستار ۇياسىندا 150 دەي ۋەيەزدىك جاس بار. بۇلاردىڭ كەيبىرى پارتىيا ۋەيەز-دەرىنەن قانداستارى بوپ تۇرادى. ەل ۇيالارىن قامقورلىعىنا الىپ، ءنۇسقاۋ بەرەدى. وقۋشىلاردىڭ ءبارى بىردەي ءبىلىمى تولىق، سايامىي ازىرلىگى بول دەڭگەي بولمايدى. سوندىقتان ورنا-لارىنان اشىلعان سايامىي مەكتەپتەرى بولاتىن.

ءبىر ەكى جۇمادان كەيىن وسى مەكتەپ جابىلىپ قالدى. بۇل، سايامىي ءبىلىمىن تولىقتىرىپ جۇرگەن جاستارعا ۇلكەن بوپ تۇر. مۇنى اۋدانداعى جاستار كامىيتەتى ەسكە الاتى دۇرىس بولار ەدى.

ج. ەسەنەر ۇلى.

اۋىلداعى جاستار ۇياسىنىڭ جايى.

ورال.

●● بۇلدىرتى بولىستىق جاستار كامىيتەتى 25-جىلى ۇيىمداستىرىلعان. قول استىندا 7 ۇيا بار. بارلىق مۇشەلەرىنىڭ سانى 213. بۇلاردىڭ 40 ساۋاتسىز، 13-ى شالا ساۋاتتى، قالعانى ساۋاتتىلار. ساۋاتسىزداردىڭ ساۋاتىن اشىپ، ەكپەنىمىز بەرىلىپ جاتىر.

ەكىنشى جۇرگىزۋگە تىيىستى بولعانىمەن ساۋاتى اشىلعان جاستارعا ۇيىندە وقىعالى كىتاپ بەرىلمەيدى. دەگەنمەن جاستارعا ادەبيەت جەتپەيدى.

سايلاۋ جۇمىسىندا جاستار ... قاتىناستى. كوپ ۇيدەن ۇكىمەت ناسىيقات جۇرگىزىپ، كەڭەستەرگە سايلاۋ دەگەننىڭ ماگىزى "تۇسىندىرىلدى.

ۇيا مۇشەلەرى جاستار باسپا ءسوز بە وتە ماناتەر ەدى. بولىستىق ۇيا قول استىندا دىنى قايراتى گازەتىن الدىرىپ وقىعانى 60، "ەڭبەكشى قازاق" گازەتىن الدىرىپ 2 "قىزىل تۋ"دى الدىرىپ 15 ەدى. دىني قايراتى توقتاعاننان كەيىن جاستاردىڭ كوبى ادەبيەتسىز قالدى. بولىسپولكوم دە ەل ءىشىنى، دەگەن قابىرعا گازەتتى شىعارىپ تۇرادى.

ءبىلىم وقۋ ءىسى اشىلعان ەدى. ءبىراق ۇيالارىندا جۇمىسىن جۇرگىزە الماي وتىر. ۇيتكەنى كەرەكتى كىتاپتار جوق.

قىزىل كەمە پايداسىنا ەكى دەمەتىندە جەر بەلگىلەگەن ەدى. 60 پۇتتاي تارى ەكتى. بۇل استىق ۋاقتىندا ۋەيەزدىك كامىيتەتكە اپارىپ بەرىلدى.

ابىل.

سەمەي.

●● كەرەكۋ. ەكى بالى كەڭەس پارتىيا مەكتەبىندەگى وقۋشىلار اراسىنان 24-جىلى اشىلعان جاستار ۇيى بار. مۇنداعى كامسامولدار ەكى بالى جۇمىسشىلارى مەن ءوز كەمەسىنەگى مۇڭ باسۋشى ساۋاتسىز جاستار بول-ماندىقتان الاش جۇمىستارى بارىنشا قويىلادى. سوعىس "ازىر" مەكتەبىنىڭ وقۋ جوسپارلاۋى مەن ... كامسامولدار جۇمىسىندا رەتكە قويىلادى. ۇيادا 41 مۇشە بار (4-ۋى ايەل) 28-ى جۇمىسكەر، 10-ى جالشى، 3-ۋى ارا شارۋا. كامسامولداردىڭ كەڭەس پارتىيا جۇمىسىنا قاتىناسى جاقسى، باسقا ۇيالار مەن ارالاسىمىز وتە، ەسەپ شاقىرىپ، وكىل جىبەرىپ تۇرامىز. كەسەپ، شارۋاشىلىق، كەڭەس مەكەمەلەرىنە وكىلدەر جولداپ، جىبەرگەن وكىلدەرىمىزدەن باياندامالار جاساتىپ ىستەرى مەن تانىسامىز. ساۋات اشۋ جولىندا جىيىلىپ كىتاپ وقۋ، لەكسىيە سويلەتۋ جولى قولدانىلادى.

پارتىيا ۇياسىنىڭ بەلگىلەپ قويعان وكىلى بار، ارالاسىمىزعا كەپ باياندامالار جاساپ، ءنۇسقاۋ بەرەدى.

م. شاياباي ۇلى.

بۇيرا جال ماتەرىيالى.

كوشە سارى قىزىلتان كەمپىرلە شەمبەت شاتاپايانتاپ كەلە جاتىر ەدىم. ءبىر جامىشان ادام نايزە "ءبىر جامىشان مەنى قونىشۇرىپ قولمەن نالەرىپ، بەرەكەنىن ارقان سەك... كەرەدەن جاڭا وتە بەرگەتىنە، تاپلاقىنىڭ جيەزىنداعى تامعا قولتىعىنا قىسىپ - ەڭگىپ، ۋىستاي كەلىپ تانىس بولعان سارىباس دەيتۇن جالشى كەزدەسە كەتتى.

- قارامىم، سورلادىم موي! اقتاپ جىبەردى. شەركىن بايلاعا "ءوز بارماي ەدى.

مەن نە تۇزۋلى ايتارىما تۇسىنە قالدىم. وقىيعا "تۇرى مىنا:

وتكەن جىلى نويابر ايىندا قىزىل وردا بولىسىنىڭ قويشىسى الا-سىن مىنىپ سارىباس دەيتۇن شال مەتەرگە (ورتالىق) ارىز اپتاتىن كەلەدى: بەلگىلى باي دۇيسەنباي ساۋ ... بالاسى مەن 5 جىل الا... ايتقان "جۇرىپ"، نە تۇزۋلى جۇمىس ... سىندىڭ "بارىن سەبەبى. اقىرىندا اقىسى بەرىلمەي قالعاندىعى ... بەس جىلدىق ... 5 پۇت تارى، 24 پۇت قىلىپ تاراتىپ الادى.

سارىباس ارىزى مەنىڭ كەمەڭە- رەتى ارقىلى قىزىل وردا بولىستىق اتكومىنىڭ قولىنا "تۇسىپ"، 4 ايدا سوزىلادى. سارىباس قىزىل وردانىڭ سولىۋ تۇبە ارالىنا قايتا-قايتا قاتىناپ، قولىندا قالعان اتىنىڭ تارسالەرىن وت ارا پۇلىنا تولەيدى. اقىرىندا بۇيرا جالعا (بۇيرا جالوب) شاعادى. ول اتىندا جەتىۋ "ۇشىن سالىۋ تۇبەگە ەكى كىسى جىبەرىپ، دۋيسەنباي-بايسەبەنتەردىڭ "تىسى تۇزۋلى جەر-گىلىكتى كەڭىلەردەن سۇراستىرادى. دۇيسەنباي، شابىنتەردە سارىباس تۇگەل، بالالاردىڭ ساكەۋلى تىنتىرىلىپ بىلمەيدى. جۇمىسكەر قارا شارۋا باقىلاۋ كەمەسىنەگى شاعىم "بولىمى بار ماتەرىيالدى قورىتىپ، سارىباسقا 6464 سوم اقى "تولەتسىن دەپ تاۋىپ، 1-اۋداندىق سوتقا تاپسىرعان. سول جىيىلىسى ... ماتەرىيالى - بۇيرا جال (بۇيرا جالوب) جىبەرگەن ماتەرىيال جەنكىلىكتى ەدى. اقتالۋىندا "ءبىر كەرەمەت بولماسا بىگى ەدى...

مۇسا قان ۇلى "ابىل قاسىم.

ەل تىلشىلەرىنىڭ قاتتارى.

اۋىلدا ەن ساۋلىق.

نادانىق قارا تابەردى.

تورعاي، ەل ىشىندە دوقتىر جوق. امالسىز باقسى، بالگەرگە باقتىرادى. باقسى، بالگەر قانالادى، "دارى بەرەدى، "ار تۇرلى مىستەپ ازىرۋدىڭ سەن تاندىرادى. مىسالى "ۇشىن:

مارتتىڭ 8 ىندە قارا تورعاي بولىسىنىڭ ءبىرىنشى اۋلىندا 37-دەگى ەلجاي مەڭقوجا ۇلى نادانىق-پەن قازالانى مىجانىڭ 2 جىلدان بەرى قىسقا قونىرى بولادى ەكەن.

"قىسما" قان بۇزىلعاننان بولادى، قان الدىرۋ كەرەك، دەپ بالگەرلەر دەن ستەكپ ەكەن سوسىن جان داۋلەت دەگەندە ەكى جەردەن قان الدىرىپتى، قولتىقتىڭ استىنان الدىرعان كەن 2 ەلەگەن قان كەتىپتى. سول كۇنى تۇندە ءبىر ۇيدە باقسى ويناعان ەكەن ومان بارىپتى. مرتەگىندە قاسقىر قوزىنۋما شەمبەتى. سونان ۋاقىت قايتىپ كەلە اۋىرىپتى. جان داۋلەتكە تامى قان الدىرىپتى. مۇنىڭ ارتىنان تۇزەمەي توقتادامان، ارتىنان بوكسەسىنەن جان كەتكەن. تەرلەتىمىز دەپ اۋىزدىڭ "وتىن شىكمىزىپتى. اقىرىندا قارا تۇزىپتى. مىنە كەيدى ەل ىشىندەگى ناۋقاس مىسقىلدىڭ "تۇرى.

تۇرمان قولتان ۇلى

جاقسى بولىپ تۇر.

قىزىل وردا - قارا وزەك بولى-سىنداعى جال اماسى باعىزالمان دەن ساۋلىق "بولىمى اشىلىپ، ەلگە جاقسى بولىپ قالدى. بۇل دەن ساۋلىق بولىمىندە بىراق قىزمەتشى - اندىرىپپە-دي: بىرىۋ بولسادا، قولىنان كەلگەنىن "ىستەن نازا ايتارادى. بەيىلى بەبىر السەڭ 22 سىندە سەكە كەرىسىپ ەدى. سول كۇنى 31 ناۋقاس كەلىپ قارالدى. بەبىر السەڭ ايىندا 199 كىسى قارالدى. بەبىر مارت ايىندا بارلىق قارالعاندار 569، بۇلاردىڭ كوبى "تاۋىر بولدى. قارالعانداردىڭ كوبى سەبەبى، دەن ساۋلىق قىزمەتكەرى "بەزدەڭ اندىرىپ جولداس سەكىلدى بولسا ...

ولجاباي ۇلى

جالعىز بالانىڭ سورى بولدى.

شىمكەنت ۋەيەزى، قاراسىبان بولىس-ىنداعى جاڭا تۇنستانان قازاق تەمىرانى 6- ورنالاسقانىنا بەس جىل بولادى، ۇيلەرى بىرەتەلەپ سالىنبالى، قىستان شامەردا دا "بىرى - جارىم بولماسا، جاسى بالالارى ناۋقاسقا ۇشىراپ كوبى ولدى. 24-25 ىنشى جىلى قىزىلشا بولىپ كوپ بالا قىرىلدى. باسقا اۋرۋلارعا كوپ. بۇل ەلدەردىڭ ورتاسىنان ەكىنشى بەرشىلى بولماسى اشىلادى دەپ امتى. "الى دەرەك جوق.

ارىنى بولىسقا قارايتىن قىستاۋدا باسشىر "بولىمى بار، ول "وزى قاراسىبانىڭ بودەمەسىندە قارايدى. ونى قالىق ورنالاسقان اعىلشىگە جاتقان بولىستىق، ۋەيەزدىك دەنساۋلىق مەسەلە كەرەكتى قولاسىمىز. "بىرەكى باقسى، مولدالار قولىنان قولعا تىيمەيدى. جالعىز ات بەن جالعىز بالانىڭ سورى بولىپ تۇر.

قالاشتىق

المستانى ەلدە زەمستلاسىن

قاي جەردە قاي ەلدە بولسادا ناۋقاسى كوپ ءەمى ايتىلىپ "جۇر. اسىرەسە، تەگىنگە تونىر، بالالار ناۋقاسى كۇشتى. "بىراق كوپىلدەگىنىڭ جاردەم "الى جوق. المستانى ەلدەر باقسى-مەن مولدالار تابادى. قالى جوق سوندىقتان دوقتىرلار اتىرەتى الدى-مەن المستانى ەلدى ارالاۋ كەرەك. مىسالى: تەلكول، سارى سۇزۋ، قارا قۇم، قىزىل قۇم جاعىن ارالاۋ كەرەك. تەلكول مىياقتى جەرگە دوقتىر، مال دارىگەرى اشىلسا، جانا وزبەكنانادامىداي "قىزىلاي" "قىزىل جۇلدىز" دەنر جاردەم" سىياقتى دەن ساۋلىق ورنىندارىن مولايتسا، ەلگە وتە جاقسى بولار ەدى.

ەسەنەلىسى

ايەلدەر تۇزۋرالى.

ايەلدەر ءىسى ايالاتاسىن

ەل ىشىندە توكشەرىس زاڭى تۇگەل ورنىمەپ، "ار كىم پايدالانىپ وتىر دەپ ەشكىم ايتا قويمايدى. اسىرەسە ايەلدەر ەرگى، "ءوز باستارىن بىلە الماي، سايلاۋ قۇقىقتارىن مەن "بەرەدى پايدالانبايدى. سوت، توشىس ... ارالاسىپ ايەلدەر تىلەگەن جۇزەگە اسىرىۋ. جاڭا وسى سىياقتى جۇمىستارعا قاتىسىپ وتىرعان ايەلدەر جوقتىڭ قاسى.

ەل ىشىندە جەسىرى بولعان جەردە ايەلدەرىن تەڭدىك قوياتىن كونىستەر جوق ەمەس.

بۇلاي بولۋدىڭ سەبەبى:

1) جەرگىلىكتى بولىس "جاناۋ اۋسىلكەي كەڭەسىلەرى جەتىلىك، ايەلدى جىيىلىستارىنا ايەلدەردى ارالاستىرىپ، شىعىلىكىن ماسەلە قويىشىلارى مەن تانىستىرىپ، كوزىن اشا بىلمەگەندىك.
2) ايەلدەر "بولىمى ەلگە شىعىپ جىيىلىسى ستىپ، پايدالى اۋىلىق ... بىرە الماي كەلگەندىگى.
3) سوت ورىندارى تىرگەۋ تەكسەرىۋ كەزىندە ايەلدەردى قاتىستىرىپ ... قۇقىق، اقىلى "جاڭا قىلمىس ىستەر مەن تانىستىرىپ، "بىلسىن دەپ ويىنا المادىق.
4) پارتىيا جاناۋ ۋيەمدار ايەلدەردىڭ سالت سانا-سىن ... ەسكى سارقىنشاعىن ادەتتەرىن قالىڭ، ورنىنا ۇكىمەت ناسىيقات جۇرگىزىپ شالالىق.

كەڭەس ۇكىمەتى قورعالالى ايەلدەر جايىندا ايتىلعان "ءوز قالاعان شىعار، ورنىندارىنا كەلگەندە جازىلعان زاڭى شىنىق، وتانى تۇرمىسى ءبىر قويىپ، ۇلت تىنىشتىق تاستايتىن اۋرۋلار "الى جازىلعان جوق.

ايەلدىڭ ناداندىعى، ناشارلىعى پايدالانىپ ەل ىشىندەگى ارامدار نە قىلماي "جۇر!

مۇندايلار مەن كۇرەسۋ جەرگىلىكتى پارتىيا، كەڭەس ورىندارى قازاق ازالماتارى مەن ەرسەكەرمەرگى بولاتۇن ىشىنادە جوق، تەك ولاردىڭ شىنداپ كوكىل "بولىۋى عانا كەرەك. ايەلدىڭ جۇرتشىلىق سەزىمىن جوعالتۋ مەكى اۋىرۋ دىڭ ارىلماعاندىعى. ايەلدەردە جۇرتشىلىقتىڭ ءبىر بولەگى دەپ مىندەتتەر توكشەرىس زاكىندىڭ جۇمىستىن پايدالانىۋ كەرەك.

وسى ۋاقىتتا شىعىن شالالىق قىلىپ كەلگەن بولىسىۋ. ەلدى ونى قويىپ كەرەك جاڭا تەگىستەن كورسەتەتىن بول ءىس ورىندالماق.

ۋ. ب.

اۋىلداعى ارامزالار.

اسان قايعى بولىسىنىڭ سايلاۋى.

اقمولا-نىڭ ۋالاياتى تۇستىگىندە 6 "جۇز شاقىرىم جەردە جاتقان شەتكى ەل اسان قايعى ەلى. بۇل ەلدىڭ كە-كەتەر سايلاۋدا قالماجان ۋەلار ۇلى شىققان ەكەن. بۇل ۋەلار اسان قايعى-نىڭ ادامى، تۇقىمى باي ادام.

بۇل ەلدە ەكى پارتىيا بولعان. اسىرەسە "تۇرى بايلار جاعى "بەرىكتەي بولىپ كەتتى. 24- ىنشى جىلدان بەرى بولىس بولىپ كەلگەن پارتىيا مۇشەسى ايتبەك ۇلى كەنەبايلار قوسىلدى. بولىستىق سايلاۋ جەرىندە كەلگەندە قالماجاننىڭ كوشىن بايلار جاقى بۇكتەپ كەتتى.

بولىستىق مۇشەگە وتكەن اتا-باباسىنا باق ورناپ بولعان كاكىش سىقاقۇلى دەگەن باي ادام. 2-قاتكەر-باي باتىردىڭ تۇقىمى، سەيىش ببە ۇلى، كۇنى بۇكتەگە دەيىن اماننىڭ جولىن قۋىپ، كەلە جاتقان باي كىسى. 3- كوك كوز قۇرانباي ۇلىدا "ورت تۇلىك "الدان "بىرىنشە جۇزدەن مالى بار.

قالماجاننىڭ بۇلاردى سايلاماعاندىعى "وزىنىڭ جانىن اعايىنى كاكىشتەن 6 تۇيەگە الىپ، قارا بۇركىت الىپ ەكەن. بەسا ۇلىنان الىپ اقشادا كوپ كورىنەدى.

سايلاۋدى قالماجاننىڭ تاۋقىماسى بايمەندە اۋىلىنا بولدى. ۋەلار ۇلدارى 4 اعايىندىھوي. بايمەنتەسى كەدەيگى اۋلىنىڭ جولىن قۋعان ادام، ەكەۋ ۋكىلدىكى كەتىلدە ۋكىدنى، جۇرگىزۋ- تۇرعان كىرۋمنى قارىنداما "تۇسىپ ەدى. بايمەندى ەلدىڭ اتشا سىرتىنان "ءوزى باستىرىپ، كاپىرتەسەدەن تاۋار الىپ ەلگە لارشىلدى تاۋار دەپ ساتقان. بايمەندىڭ 4 قاتىنى بار.

وسىنداي تۇقىمنان شىققان، اسىل زات، دۇرىس سايلاۋ جۇرگىزە مە؟

تىلشى 249

بازىمتا ەل تۇزدەردى.

اقمولا ۋەيەزى- ناما بولىسىن-داعى قامادان شىققان بىساتاي كول-مباي ۇلى، نايماتان شىققان باكىر جاناي دىل ۇلى دەگەندەر تىنىش وتىرا الماي بارىمتا السىپ ەلدى ايكىر-لىككە سالدى. بارىمتانىڭ باستالۋى 22-ىنشى جىل ەدى. وباستا بىساتايدىڭ باكىردە 7 جىلقىسى بولادى ەكەن. سۇراسا بەرمەيدى. بىساتاي جىگىت اتتاندىرىپ، اتى ناماناتان "بىر "جۇز 7 جىلقى الدىرادى. ارتىنان باكىر تامى اتتاندى. ناما بولعان جەردەن "بىر "جۇز سەكسەن جىلقى تۇزۋدى كەتەكەن.

بۇل بارىمتادا كەدەيلەردىڭ جالعىز اتىدا تالاي كەتتى. ەلدىڭ مۇسىندارى بوسىپ شىمكەنتكە كوشتى. بارەلى جەرىندە جەر بەرىلمەي ۋلار ساسىپ وتىر. جۇمارمى كۇيشىلەر الدەدە تىم قوبدان جوق. بۇل ەلدەردى تىنشتا-ندىرماساڭ، ەل "الىدە تۇزىپ كەتۋدەن تانىتۋ ەمەس.

نۇرسۇلۋ ۇلى وسپان.

ەلدىڭ ورىندەن سۇرالسا ەكەن

اقمولا ۋەيەزى- بۇرىندى سارى-سۇۇز بولىسى، ناما ەلىنىڭ اقمولادان شىقپ شىمكەنت ۋەيەزىنەن قونىس ساسىلماسى، سول ەلدىڭ ورىنەن سۇرالىپ تۇرمىس، شارۋا جاعدايلارىنا قاراپ شەشىلسە ەكەن. وسىدان "ۇشىن ورتالىق ستانا ەلگە ەلدىڭ تۇرمىسى مەن جاقسى تانىس ازالات شىعارىلماي "جۇر. ەل بالالارى

ۋداقتىق كەڭەستەر ۋيەزىنىڭ VI تۋبىنىڭ قارارلارى

ۇيدەرىس ورىندارىنىڭ جانىنان قۇرىلعان ۋداق كامىيسەلەرىنىڭ ٴىس جۇزىندە ۋداق ەكىزىنىڭ قۇرىلىسىنا قايشى كەلەتۇعىنى، كەڭ ىركىنشىلىك جولىنا سوقپايتۇعىندىقتارى كورىنىپ كەلەدى.

ۋداق دەپ - جۇمسكەر جالشىلاردىڭ تۇرمىسىن قولداپتۇون، ۇيىمداستىرۇۋ، اعارتۇۋ جولى مەن قامقورلىق قىلاتۇن كەڭەستەر ۋداعىنىڭ تومەنگى ورىندارىن ايتامىز.

ۋداق ورنى جالپى مۇشەلەرىنىڭ اۋزىنا ىيكەمدەلىپ، كوزىنىڭ تىلەگى مەن، تۇرمىستا قايشى كەلمەيتۇن بولىپ قۇرىلۇۋى كەرەك.

بۇكۇنگە دەيىن ولىپ كەلە جاتقان ٴىس تاجىريبەسىندە ۋداق ورنىنىڭ قۇرىلۇۋى، قىزمەتكەرلەردىڭ بەلگىلەنۋى، ۋداق مۇشەلەرىنىڭ ىركىنەن تىسقارى، جۇمىستا قايشىلىق كەلتىرەتۇندەي جويا مەن بەلگىلەنىپ جۇر. بۇل تۇۋرالى ۋداقتىق كەڭەستەر كەڭەسىنىڭ VI - تۋبىندا شىعارعان قارارى: كەي ٴبىر جەرلەردە تولىق ورىندالماي كەلەدى. ۇيتكەنى شىعارىلعان قارار مۇشەلەرگە ۇعىندىرىلمايدى، بۇل جۇمىسقا ۋداقتىڭ تومەنگى ورىندارى سالاق قارايدى.

ۋداق مۇشەلەرى كەڭ ىركىنشىلىك پەن پايدالانا المايدى، جالپى جينالىستاردا تۇرمىسقا پايدالىسىن، كەرەكتى پايدالار قويىلمايدى.

جوعارىدا ايتىلعانداي ۋداقتىق كەڭەستەر كەڭەسىنىڭ تولىق ماجىلىسى بۇل تۇۋرالى تومەندەگى شارالاردى ۇيعاردى:

1 - مەستكوم، پابرىيكومداردىڭ جاۋاپتى قىزمەتكەرلەرى ٴبىر سەبەپ پەن قىزمەتىنەن شىقسا، ونىڭ ورنىنا قىزمەتكەردى جوعارعى ۋداق ورىندارى ٴوز بەتى مەن بەلگىلەيتۇن ۇرىقى بار.

ول قىزمەتكەردىڭ كىم ەكەنىن، قايدان كەلگەنىن، بۇرىن قايدا، قانداي ورىندا، نەندەي قىزمەت اتقارعانىن ۋداق مۇشەلەرى بىلمەيدى، جاڭا بەلگىلەنگەن قىزمەتكەر ۋداق جۇمىسىنا قوجا بولىپ، العاننان كەيىن جالپى مۇشەلەردى كەرەككە قىلمايدى، مۇندايى جۇمىستار ۋداق جۇمىستارىنىڭ كوڭىلدەگىدەي جۇرۇۋىنە زالىن كەلەدى.

بەلگىلەنىپ جىبەرىلگەن قىزمەتكەرلەردىڭ زيانى، جالپى جينالىسقا بايلاۋلى. جالپى جينالىس، ۇزدەرىنىڭ كوڭىلدەگى تۇرمىسقا بايلاۋلى جۇمىستارىن جۇرگىزەتۇن ادامىن ۇزدارى تەكسەرىپ، قولايلى دەپ تاپپاما، جوق پا؟ الدە ٴوز ارالارىنان بىرەۋدى شىعارىپ سايلاپ قويا ما؟ بۇل جالپى مۇشەلەردىڭ ىركىندە. سىرتتان بەلگىلەپ تۇتە سايلاپ جىبەرۇۋ جون ەمەس.

2) مەستكوم، پابرىيكومداردىڭ كەزەكتى سايلاۋلارىندا ىسكى مۇشەلەر ۋداقتا تابىلماي سول كۇيىندە قالا بەرەدى. بۇل نەدەن؟ بۇل، ۋداقتىڭ جالپى جينالىسىندا مۇشەلەردىڭ كۇندەلىك تۇرمىسقا بايلانىستى ماسەلەلەر تەكسەرىلمەيدى. شەبەرلىك، ادامشىن، كەرەكتى ماسەلەلەرى تۇۋرالىسىندا سويلەنەدى.

ۇسىندايى ورىنسىز بايانداماقلار مەن جينالعان جۇرتتى ابدەن جالىقتىرىپ بولعاننان كەيىن ۋداقتىڭ مەنىتى بايانداماسى باستالادى، مەنىتى زارىل بولعان جۇرت بايانداماقى تىڭداماي بەرىپ تارقالادى، تەزىرەك ۇيگە قايتۇۋعا تالپىنۇۋعا اينالادى.

سايلاۋعا قاتىناسپايدى، ىسكى باسقارما سول قالپىندا قالا بەرەدى.

بولىپ وتكەن تولىق جينالىستا، بۇل تۇۋرالى ايتىلعان كوپ سوزدىڭ قورىتىندىسى - مەستكوم، پابرىيكومداردىڭ مەنىتى بايانداماقلارى، باسقارما سايلاۋىنان ٴبىر جولا بولىپ تىكىلسىن. ۋداقتىڭ جالپى مۇشەلەرى، بايانداما جەكە-جەكە تالداپ تەكسەرىلسىن، سايلاۋعا دايىندالىپ كەلسىن، سايلاۋ جينالىستارىنىڭ كۇن تارتىبى كوپ بولماسىن بايانداماقلار قىسقا، مۇشەلەر جالىقپايتۇن بولسىن، مۇشەلەرىنىڭ قاتىسىنا ٴوز ۋداقتارىنىڭ باسقارمالارىنا قالاعان ادامدارىن سايلاسىن داعدىلانسىن.

ۋداقتىڭ جالپى جينالىسىن ٴار ساتقا جۇگىرتىپ، قۇرالاپ جۇرگەن كەڭەستەر از ەمەس. مۇنى ەڭ كوبىنە بەرى الىپ كەلەدى. ەڭبەك دەپ ... قىزمەتكەرلەردىڭ جوقتىعى، تۇران بايلانىستى قاراجات، قورداڭ كەڭدىگى ...، كەڭەستەردى قۇرتۇۋعا ورىك بەرمەيدى.

كۇيىرنە، كۇيىرنەلەردە، ۋداق ورىندارىنا قىزمەتكەر دايىنداپتۇن كورسەتۇر ... زيان بولىپ ماس. ٴار ۋداقتىڭ قازاقستان ولكەلىك باسقارمالارى بۇل تۇۋرالى زور سالار.

قازاقستان كەڭەس قىزمەتكەرلەرى ۋداعى تاراپىنان اشىلعان 30 كىسىلىك كۇيىرنەنىڭ اشىلىپ جۇمىسى جۇرگىزىلىپ جاتىر.

بۇل، اربينە، جەتكىلىكسىز.

3) ۋداقتىڭ جينالىستارى مۇشەلەرىنە ٴبىلىم بەرە تۇعىندىرى تارتىپتەلى بولۇۋى كەرەك.

بايانداماقلار تۇرمىسقا ارالاسىپ، ىسقا جاڭا ماڭىزدى بولۇۋى ٴتيىس.

4) وسى كۇنگە شەيىن ۋداق جينالىستارى باسقارمادا قارالماي پىروتوكول، بىيۋرو ارقىلى عانا جۇرگىزىلىپ كەلەدى.

بۇل دۇرىس ەمەس، نەندەي جۇمىس بولسا دا، باسقارما مۇشەلەرىنىڭ تولىق جينالىسىندا شەشىلۇۋى ٴتيىس.

5) ۋداقتا جاڭادان كىرەتۇن مۇشەلەردى الۋ، بەكىتۇۋ وسى كۇنگە دەيىن ۋيەزدىك، گۇبيرنەلىك ورىندارىنىڭ ىقتىيارىندا بولىپ كەلەدى. بۇل تۇرلى قولايسىزدىقتى تۇۋعىزادى.

سونەقتان، بۇدان بىلاي جاڭادان مۇشە الۋ جالپى مۇشەلەردىڭ جينالىستارىندا قارالسىن. تۇسىنىسپەۋشىلىك بولعاندا عانا جوعارعى ۋداق ورىندارىنا بارسىن.

6) ۋداق توبى ورىندارى: تولىق جينالىستارىنىڭ كامىيسەلەرىنىڭ قاۋلى، قارارلارىن مۇشەلەرگە ۇعىندىرۇۋ كەرەك. ماقسۇت

ولكەلىك مەكەمەلەردە

جەر - سۇۋ كەڭەسى بەيەتتەدى.

مارتتىڭ 21-ىندە جەر-سۇۋ كەڭەسىندە ... القامى جەر كىلەكتى ماكوزى بار ورماندى ەلدىڭ پايداسىنا بەرىۋ تۇۋرالى بايانداماسى تىڭدالعاننان كەيىن، مىنۇۋلاردىڭ 1-نەن شەيىن ورال گۇبيرنەسىندە 53 مىڭ 553 دەسەتىينە؛ قوستاناي گۇبيرنەسىندە 16 مىڭ 660 دەسەتىينە، اقمولا گۇبيرنەسىندە 555 مىڭ 759 دەسەتىينە، سەمەي گۇبيرنەسىندە 25 مىڭ 815 دەسەتىينە، بارلىعى: 703 مىڭ 605 دەسەتىينە ورماندىق بەرىلگەن، ونىڭ 376 مىڭ 625 دەسەتىينەسى ورمان جانىنداعى اشىق جەر.

اقمولا گۇبيرنەلەردە ەل پايداسىنا ورمان بەرىۋ جۇمىسى ورىندالادى دەپ سانۇۋعا قاۋلى قىلدى.

بۇنى مەن قاتار، سەمەي، اقمولا، قوستاناي گۇبيرنەلەرىندە ورماندىق قاسىنداعى الاكولىق جەردى قوستانايعا بەرىۋ جۇمىسىنا پايلاستىرماي وسى باستان ەل پايداسىنا بەرىۋ شارالارىن ىستەۋگە قارار شىعاردى. سىردارىيا، جەتى - سۇۋ گۇبيرنەلەرىندە ەل پايداسىنا ورمان بەرىۋ جۇمىسىن ۇزايتۇۋدى قازاقستان حالىق كەڭەسلەرى كەڭەسىنەن سۇراۋتۇن بولدى. ەل پايداسىنا بەرىلگەن ورماندى قالاي پايدالانۇۋ شارالارىن بەلگىلەۋ ورمان مەكەمەسىنە تاپسىرىلدى.

اعارتۇۋ كەڭەسىندە.

اكەشلىك ٴبولىمىنە تاپسىرعان:

●● قازاقستاننىڭ كابىنە مەكتەبەرىنىڭ كۇستابى (جوبا) تۇۋرالى جاساعان بايانداماسى قارالىپ، حالىق كەڭەسلەر كەڭەسى ارقىلى بەكىتۇۋگە قاۋلى قىلدى.

تەز جالعاسىپ كەلەدى.

قىزىل وردانىڭ تۇيەمەن كەمەت بىلەرىن سالۇۋعا كەرەكتى (كاج) باسشىلىقتى تاسۇۋعا جالدانعان كەڭەسلەرى ۇكىمەتتىڭ تەز جالعاۋىن تىلەپ-ىيى. 1-ىنشى مايدان قالسا سەنىڭقا ۋرىنىپ تۇيەلەرى ولىپ قالۇۋعا مۇمكىن ەكەن: تاسۇۋدىڭ جەرى قىزىل وردادان ٴبىر جارىم كۇندىك جەر ەكەن.

●● قازاقستان ٴبىلىم كەڭەسى، مۇنان بىلاي ٴبىلىم اداس كەڭەسى دەپ اتالاتۇن بولعان.

H. M. C ىستارتىپ اتقاندا بولماق.

●● قازاق ۇنىستەتتەرىندەگى وقىۋشىلارى ارالىعىندا ناۋقاس كوبەيەتۇندىگىن ەسكە الىپ، ىيىسل بىنتۇرتۇندەردەن باسقالارىن ابىرەلدىڭ ... بوندان قالدىرماي تاراتۇۋعا قاۋلى قىلعان. بىنتۇرتۇندەرگە بەرىلەتۇن ٴار تۇرلى دەمىيە مەنەن كەڭەسلەرگە بەرىلەتۇن قارجىنى اعارتۇۋ كەڭەسى ... تاربيەسى، كەسەپ وقۇۋىن باسقارتۇن ٴبولىمى مەن

تەكنىكوم وقۇۋشىلارىنا لەپتەر بەرىلەدى.

تەكنىكوم وقۇۋشىلارىنىڭ لەپتەر بەرىلمەيتۇن ... سۇراپ جازعان قازاقستان وقۇۋ كەڭەسىنىڭ سۇراۋىنا جاۋاپ قايىرادى: جەدۇۋردا ورتالىقتان ماسكەۋدەن

ٴار ٴبىر گۇبيرنەلىك اعارتۇۋ بولىمدەرىندە پويەزدا تەگىن جۇرۇۋ ۇشىن لەپتەر جىبەرىلەدى، بۇلار ۇاقتىندا ٴار ٴبىر تەكنىكومدارعا بولىنىپ بەرىلەدى.

قازاقستان ەشكى ساۋدا كەڭەسى بەيەتتەدى.

قازاقستاننىڭ بازارىنىڭ جايى.

استىق ازىرلەۋ ٴىسى.

●● قازاقستاننىڭ ەشكى ساۋدا كەمەسارىيەتىنىڭ بايقاۋىنشا قازاقستانداعى استىق ازىرلەۋ ٴىسىنىڭ سالماعى كەلەشەكتە ۇلكەن كولەمىندە كەتەتىن كورىنەدى.

●● ورال مەن اقتوبە گۇبيرنەسىندە جاي ساۋدا بۇرىنعى قالپىنان كوشەيگەن، باسقا گۇبيرنەلەردە اينا قوبارلىق كوشى جوق.

●● استىق ازىرلەيتۇن ورىندار گۇبيرنەدە ... ازىرلەۋ جوسپارىن جوندى ورىنداماعان، بۇل جاعداي ... ارتۇۋىنا سەبەپ بولىپ وتىر.

●● ەگىندىك استىق ازىرلەۋ ورىندارى ورتالىققا استىق ازىرلەپ بەرۋ مىندەتىن تولىق ورىنداعان.

●● قازاقستاننىڭ كۇن باتىس جاعىندا استىق ازىرلەۋ ٴىسى ازايىپ كەلەدى، ٴبىراق ونداي ورىندا كۇن شىعىس جاعىندا اسىرەسە قوستاناي مەن اقمولا گۇبيرنەسىندە كوبەيىپ كەلەدى.

ياقتى مال-ەت بازارىندا

●● ياقتى مال ازىرلەۋ باسەكەسى كەلەدى. ٴبىراق ەت ازىرلەۋ ٴىسى انا ... جانداندى باستادى.

●● ياقتى مال مەن ەت باعاسى كەيى ٴبىر اۋدانداردا وسە باستادى. قازاقستان بازارلارىندا بۇل تارتەلەردىڭ باعاسى قىمباتتاي باستادى.

قارا قالپاقتا ساۋدا

قازقورىنگ بەن قاندىلى قازاقستان ەشكى ساۋدا كەڭەسى قارا قالپاقتىڭ ... ساۋدا مەكەمەسىنە ماسكەۋدەن ٴبىر كاسىپ ... ساتىپ الۋ ٴىسىن قاز تورىكتىڭ ماسكەۋدەگى وكىلدىگى ارقىلى جۇرگىزۇ، دەپ ۇسىنىس جاسادى.

قاتىناس ماسەلەسى - قازاقستاننىڭ ەشكى ساۋدا كەڭەسى، ٴار ٴبىر وكروگ جانا قارا قالپاق وبلىسى مەن تەلەگراف قاتىناسىن جاساۋ جونىندە قازاقستان بىرلەسپەيىنشە ٴتيىستى ورىندارىندا ٴسوز كوتەرىپ جاتىر. بۇل قاتىناس الدى مەن تورتكول جانە ... ارالىعىندا جاسالۇۋ كەرەك.

ارتىق باعا كەمىتۇۋ. قازاقستاننىڭ ەشكى ساۋدا كەڭەسى قارا قالپاق وبلىسىنىڭ ساۋدا مەكەمەسىنىڭ ... باعالارىن 23 پىروسەنتكە شەيىن كەمىتكەن. ٴبىلدى بىرلەسىمى ساۋدا مەكەمەسى وسى ۋاقىتقا شەيىن تاۋاردى 34 پىروسەنت ارتىق ساتىپ كەلگەن ەكەن.

حابارلار.

●● جالعاسپاي ۋلىنىڭ قارا امىنىڭ ... سىپولكومى ... جوعالعان

●● سارىسۋ ۋلىنىڭ قىزىل وردا ۋيەزدىك قىزمەتكەرلەر سايىۋزىنان العان 794 نومىرلى بەلەتى جوعالعان ... ورتالىق جۇمىسكەرلەر كاپيراتىپتەن العان 775-نومىرلى مۇشەلىك بەلەتى جوعالعان

كوك بورىدەن ولدى

قىزىل وردا ۋيەزىندە الماسەكەنىڭ 33 نىشى اۋىلىندا مارتتىڭ 20-سى شامامسىندا ٴتۇي ... كوك ٴبورى تارتىپ ... كوپ قيىنشىلىقپەن قىبىرىنان ... ٴبىر ... 2 كۇن ... ەمدەلىپ 3-ىنشى كۇنى جان تاپسىردى.

وسىنداي كوك ٴبورىنىڭ ... ۋرىسى ... تۇۋدىرماي تارتىلادى. ... سونى قويسا ەكەن.

جانبىراق

قىزىل وردا ۋيەزىندە.

قىزىل وردا ۋيەزىنىڭ پوركۇرورىنىڭ مەكەمەسىندە

●● مارتتىڭ 29 كۇنى ورتالىق مەكەمەلەر دىڭ ٴار قايسىسىنان كىسى شاقىرىلىپ قىزىل وردا قالاسىنداعى كوبەيىپ كەتكەن ۇرىلاردى قۇرتۇۋ تۇۋرالى كەڭەس بولىپ ۇلكەن كەڭەسمەن سويلەسىپ ۇرىلاردى قۇرتاتۇن كەڭەس سايلاندى. ۇرىلىقتىڭ ٴسىتىپ كەتكەنى سونشا، كۇندىز جان اللار بولعانداعىن ۇيدەي اللار الىپ كەتىپ ... قىزىل وردا ۋيەزدىك كەڭەسىنىڭ ... قالا شاراسىنا كىرىسۇۋ، سوت مەكەمەلەرىنە ۇرىلاردىڭ جۇمىسىن تەز قاراۋدى تاپسىردى.

ۇرىلاردى ۇستاپ العان جەردە باسا ... ايشى تارتىپپەن ... ومىس بولامىن دەگەن.

●● قىزىل وردا تۇرمەسى 40-50 ادام قاماۋعا لايىق ورىن ەكەن، وسى كۇنى سوندا 115 ادام قاماۋلى. ... اۋرۇلى ادامدار ... الىپ ... ۋيەزدىك پوركۇرور

جوعارعى مەكەمەلەر مەن سويلەسىپ شارالىن ىستەمەك بولعان.

●● قىزىل وردا ۋيەزىنىڭ كەي بولىستارى قالاعا قاشىق بولىپ كەلەدى. ديقان-شارۋالاردىڭ ناۋقاندى ۋاقىتىندا كەلۇۋى اۋىر بولاتۇن ... بولىستاردىڭ ەلدى-ديقانىنا قالاعا شاقىرىلماسىن، سوت ٴوزى بارىپ ... دەپ ۋيەزدىك پوركۇرور سوت مەكەمەلەرىنە جارلىق جازعان.

●● قىزىل وردا ۋيەزىنىڭ سارسۇۋدا كوشەتۇن ەلدەرى مەن ... ۋيەز قازاقتارى اراسىندا داۋ-جانجال كوبەيگەندىكتەن ... ورتالىقتان شىعاتۇن كەڭەسكە ... قىزىل وردا بولىستارى ۋيەزدىك پوركۇرورعا ... ۋيەزدىك پوركۇرور اپرەلدىڭ 15-ىنەن قالدىرماي ... جۇمىسىن تەكسەرىپ ماتەرىيالدارىن جىبەر دەپ بۇيرىق جازعان. ول ماتەرىيالدى ورتالىقتان شىعاتۇن كەڭەسكە تاپسىرماقشى.

ۋيەزدىك مەكەمەلەردە قاراشاعا ولگى كوز بەن قارامايدى

قىزىل وردا ۋيەزدىك قالالىق مەكەمەسىندە اراز الىپ بارا قالاشاق، ورىس قاتىنى تورىسشا اۋدارىپ، كەل، ٴبىز تانىمايمىز» دەپ قايتارادى. سونىڭ ارقاسىندا ەل شارۋالارى قالادا جاتىپ ... قالادى. جاڭا قازاقشا جازىلعان ارىزدار مەكەمەلەردە جوعالىپ قالسادا ەسكەرگەن كىسى بولمايدى.

مۇندان سىرتقا باستىعى كوز سالسا بولمايما؟ قاتىنى ٴوز بەتى مەن جىبەرە بەرە ما ەكەن؟ بوجبان

نەگە تاڭا اشا جازىلمايدى ەكەن؟

قىزىل وردا ۋيەزىنىڭ 4 بولىسىندا 70 شاقتى اۋىل بار.

ۋيەزدىك اتقارۋ كامىتەتى قاتىنىس قاعازىن، بۇيرىقتى تورىسشا جىبەرگەن قاعازدارىن ورىس تىلىندە جىبەرەدى ول قاعازدارى اۋىل كەڭەستەرىندە قازاقشا اۋدارىپ جىبەرە قويعىشا بولىستىڭ اتقومىنا ورىسشا بىلەتۇن قىزمەتكەر ال. ٴبىر بولىسقا 42 اۋىلدان كەلەدى، بولىستىڭ ٴبىر قاتىنسى مەن ٴبىرجورنالشىسى ورىسشا بىلگەن مەن دە ۋيەزدىك بۇيرىعىن كەلگەنىن كەلگەندەي 42 اۋىلعا جازىپ ۇلگىرۇۋ قيىن، وسى ماعىناڭ ارقاسىندا ۋيەزدىك بۇيرىعى ورىندالماي قالادى.

وسىنى ۋيەزدىك اتقوم بىلمە ەكەن؟ نەگە كەڭەسە ٴتىسىن قازاقشا قىلمايدى؟ كەڭەس قىزمەتكەرى.

جيھان - تەرگەن

دەكىر تۇبىنەن مەملەكەت شىعادى

ۇلكەن مەرزىمدى مەكتەپتە، امرىيكانىڭ «ساۋاي» ارالى دەگەن كەشكەنە ارالى بار، بۇل ارالدا وسى كۇنى 170 مىڭداي قالىقى بار، كوبى جاپون قالقى، ارالدا جاقتا، قانت قامىسى، كۇرىش باعاسى مول بولىپ جۇر. ماكىيلدايى وت تاۋلارىنىڭ اسەرى مەن وسى ارال جەرلەرى كوتەرىلىپ كەلەدى. سولاي كوتەرىلە بەرسە 40 جىلدا جاپون مەملەكەتىنىڭ زورلىعىنداي ۇلكەن ارال بولىپ 40 مىڭ قالىقى تورشاندە الادى

دەگىزدە كىم كوشتى؟

وسى كۇنى دەگىزدە كەمە ... امرىيكا بولىپ وتىر. امرىيكانىڭ 649 سۇۋ كارابى (كەمە) بار.

انگلىيانىكى 444، يتالىيانىكى 247 جاپوندىكى 222، فرانسىيانىكى 219.

دەي ساۋدا قا تۇز پايداسى.

تۇركىستان ۋنىۋەرسىتەتىنىڭ بىراز پەسورى مىدىيالار بىسكى كوپ تاجىريبە جاساعاندان كەيىن كاساۋروت دەگەن قاربەن تۇز كوپ بولعان ورىندار كوزىندىك دەرتى دە ساۋدا قا دە پايدالى ەكەنىن تاپقان.

مىدىيالار ەكى ايتۇۋىنشا مەن ساۋلىقتى تۇزدۇۋ كۇشەن ەكۇوربورۇن ارالىستىق جەرەكى تۇزدى كول ... بوي پايدالى بولىپ تابىلعان

جاۋاپتى شىعارۇۋشى: مايلى ۇلى بەيسەن.
Вр редактор: Б. Майлин.

قارلاقتان ورنى

اپرەلدىڭ 6-سى كۇنى، كەشكى ساعات 6 دە قالالىق كاكوزدىڭ ۇيىندە دەكابىرستەر ساۋداسى جاڭا داكمشىلىك وقۇۋ سەكسىيەسىنىڭ ۇيىمداستىرىۋ جينالىسى بولادى. قالالىق كەڭەستىڭ وسى ايتىلعان سەكسىيەگە ارالاسۇۋشى مۇشەلەرى كورسەتىلگەن ۋاقىتتان كەشىكپەي كەلۇۋلەرى كەرەك.

قالالىق كەڭەستىڭ جاۋاپتى قاتىنسى - بۇزدەن.

قازاقستاننىڭ كەڭەسشىلەر ۋداقتارى كەڭەسىنىڭ 3 - جالپى جينالىسى 1926 - جىل مايدىڭ 4 كۇنى كەشىكتىرىلدى.

г. Кзыл-Орда типография Казгосиздата

Казглавлита № 176 Тираж 3100 экз.